

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2011/12:13

Stenografiska
uppteckningar
2011/12:13

Fredagen den 25 november

1 § Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Anders Borg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 8 november 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 30 november 2011

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Med tanke på den långa dagordningen vill jag vädja om er hjälp, att vara kortfattade. Om det till exempel har varit överläggning i ett utskott och det inte finns några avvikande meningar är en möjlighet att vi går direkt till beslut för att spara tid. Jag vill inte förbjuda någon att yttra sig, men jag vill i alla fall be om hjälp att hålla överläggningarna så korta och så fokuserade som möjligt. Det finns ett antal informationspunkter och övriga punkter där vi kan försöka spara tid.

Jag hälsar finansministern med medarbetare välkomna till dagens överläggning.

Finns det frågor eller synpunkter på A-punkterna?

Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (M):

På A-punkterna kommer CRD IV att ligga. Det är dock en så kallad progress report, framstegsrapport. Britterna har sagt att de – man har rätt att yttra sig trots att det är en A-punkt – eventuellt kommer att säga någonting där. Det kommer förmodligen jag också att göra.

Som ni säkert har noterat har vi gått ut med nya kapitaltäckningskrav på svenska banker i dag på morgonen. Det är en allmän uppfattning, som jag tror att nästan alla partier i riksdagen har, att vi bör skärpa dem. Det jag har behov av att säga på rådet är att markera för kommissionen att vi från svensk synvinkel anser att det här bör vara grundat i lag, som naturligtvis är grundad i riksdagsmajoriteter.

Vi går ut med kapitaltäckningen i dag därför att kommissionen har sagt att vi kommer att kunna höja kapitaltäckningen oavsett hur de utformar direktivet. Men då kan det enligt deras uppfattning också ligga på myndighetsbeslut, det vill säga att det skulle vara Finansinspektionen som själv fattar de här besluten.

Det som i dag har kommunicerats är någonting som vi, Finansinspektionen och Riksbanken är överens om. Men principiellt anser vi, vilket jag skulle vilja säga till kommissionen, att man naturligtvis kan

förfara så att det här ligger i andra pelaren på Basel III och därmed kan myndigheterna fatta besluten. Men vi skulle allra helst vilja ha det i riksdagsbeslut, för vi anser naturligtvis i Sverige att den här typen av viktiga beslut ska vara grundade i riksdagsbeslut.

I grund och botten är vi rätt kritiska till hur CRD IV är utformat, och det kan vara viktigt att markera det. Vi kan acceptera att det är en A-punkt, men vi bör nog ändå göra en markering.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det finns väl inga olika meningar om detta i Sverige. Därmed lägger vi A-punkterna till handlingarna.

Vi går över till återrapporten.

Anf. 4 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det var ett antal saker som hanterades på frukosten som jag vill återrapportera.

Det var en rätt tuff diskussion kring att kommissionen återkommer med den här typen av förslag om att vi ska garantera hela bankinlåningen i Europa kollektivt. Eftersom bankinlåningen är mellan tre och sju gånger så stor som bnp, lite beroende på land, hade det varit ett enormt åtagande som vi och ett antal länder väldigt kraftfullt gick emot. Vi fick rätt brett stöd för detta. Därefter har kommissionen igen retirerat, och nu verkar det inte vara på den fronten man försöker ta sig fram.

Vi hade också en väldigt bra diskussion om energiskattedirektivet. Jag riktar mig särskilt till Miljöpartiet här, för det kan vara viktigt givet att vi hade det uppe på förra utskottsmötet. Vi fick där faktiskt väldigt brett stöd. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Därför utgick punkten. Polackerna upptäckte att det inte gick att få någon majoritet, så därför strök de den. Men det var en rätt intensiv diskussion på frukosten.

Den stora diskussionen var naturligtvis kring rekapitaliseringen av banksystemet och bankgarantier. På upploppet inför det här mötet fanns det rätt mycket markeringar om att man skulle undergräva de beslut som vi hade varit överens om när det gäller rekapitaliseringsnivån på 9 procent. Ett väldigt bra besked från det här mötet var för det första att EBA håller fast vid sin metodologi och för det andra, bland annat genom att vi var rätt explicita publikt kring detta, att många andra fick svara på frågor>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Därmed dog den diskussionen lite grann, vilket var rätt viktigt.

Vi hade också en ordentlig diskussion om scoreboarden. Där stödde vi Tyskland i deras hållning att bytesbalansöverskott inte kan vara ett lika allvarligt samhällsproblem som bytesbalansunderskott. Argumentationen är rätt uppenbar. I Sverige har vi problem med tre punkter på den, och det är huspriser, överskuldssättning och bytesbalans. Alla sätt vi kan få ned bytesbalansunderskottet på skulle med stor sannolikhet förvärra lånesidan hos hushållen och huspriserna, om man inte valde rent dåliga metoder, som att sänka produktiviteten och därigenom försämra handelsbalansen.

Det blev till slut en kompromiss där det gjordes uttalanden från kommissionens sida som var mycket skarpare än tidigare, att man inte

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går över till dagens lista. Det har tillkommit en dagordningspunkt, och några har strukits. Punkt 3 och punkt 4 är strukna. Punkt 5, Förberedelser inför Europeiska rådet, är också struken. Beror det på att det blir ett extra Ekofin som vi kan se fram mot?

Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (M):

Nej, det är nog inte mot den bakgrunden. Jag är inte riktigt säker på varför de har strukit den punkten, om jag ska vara helt ärlig.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till punkt 6, Uppföljning av G20-toppmötet. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det skulle ha varit uppe på förra mötet, men vi hade så långa diskussioner att vi aldrig hann fram dit. Jag föreställer mig att det här nu är så långt gånget att vi bara passerar förbi det. Det har varit i nämnden tidigare. Jag kommer inte att säga något på den punkten.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för den eventuella diskussion som kan komma upp vid mötet.

Punkt 8, Årlig tillväxtöversikt, är en ren informationspunkt.

Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (M):

Låt mig säga några saker. Till att börja med är det här den första presentationen, och diskussionen ska inte vara på det här mötet. Det här är den årliga tillväxtrapporten, som ni säkert minns att vi första gången hade en mer fördjupad diskussion om förra våren. Det är den som ska ligga till grund för den här terminen.

Vår utgångspunkt kommer naturligtvis att vara att vi tycker att det är viktigt att säkerställa hållbara offentliga finanser.

Sedan är det viktigt att understryka att vi kommer att fortsätta diskussionen kring att det är centralt att lönebildningen är en fråga som är parternas ansvar, att det finns många vägar till flexibilitet och trygghet på arbetsmarknaden och att det måste vara medlemsstaterna och i hög grad parterna som landar i detta.

Vår generella hållning här ska kopplas tillbaka till det vi landade i så småningom. Vi ska inte ta formell ställning i dag eftersom det inte blir någon diskussion. Jag kan ändå säga att jag tycker att det vi kan ha som mental karta är att vi har samma syn som vi hade gemensamt i juni förra året, nämligen att kommissionen, OECD, IMF och andra lämnar synpunkter på en lång rad olika frågor kring den ekonomiska politiken. Vi lyssnar på alla de rekommendationerna. Vi mottar dem, bearbetar dem och tar hänsyn till dem. Men ytterst är det naturligtvis Sveriges regering

som lägger propositioner och Sveriges riksdag som fattar beslut om socialförsäkringar, skatter och vad det nu rör sig om i Sverige.

Även nu markerar vi i grund och botten den svenska grundsynen att det är bra att man gör det här, men i slutändan måste detta bli politiska ställningstaganden i enskilda medlemsländer.

Anf. 11 BO BERNHARDSSON (S):

Det var just det sista som jag hade en synpunkt på. Det är mer att påminna om vad vi sade i juni. Det här är rätt formellt, men det kan vara viktigt med det formella också, nämligen hur vi fattar beslut kring de länderspecifika rekommendationerna och även det som rekommenderas Sverige. Vi hade då en diskussion om att det är orimligt att vi sitter här och tar ställning i sak till olika förslag som riktar sig mot andra länder, inte minst euroländer. Jag vill minnas att formuleringen då var ungefär att vi välkomnar förslagen. Det är då lite grann en tolkningsfråga vad man menar med det. Det är inte alla förslag som vi skulle välkomna. Däremot kan man välkomna processen som sådan.

Vi fick ett löfte av finansministern att det där skulle vi titta över, gemensamt rimligen, och komma fram till hur vi ska fatta beslut om det så att det inte kan misstolkas.

Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (M):

Vår ambition är, precis som inför våren förra året, att hitta en gemensam syn brett i riksdagen. Nu ska vi ta sakdiskussionen vid en senare EU-nämnd, men det är naturligtvis vår slutsats. Jag delar Bo Bernhardssons bedömning därvidlag.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Vi började ju utveckla en språkregel förra gången, och det är möjligt att vi kan förbättra den.

Anf. 14 JACOB JOHNSON (V):

Det här är, som sagt var, en informationspunkt och då behöver man inte ha så mycket åsikter om informationen. Vänsterpartiet har synpunkter också på själva välkomnandet av processen, men det kan vi framföra när det kommer fram i en sakbehandling.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 8.

Punkt 9, EU-lagstiftningens ekonomiska och finansiella konsekvenser, är en beslutspunkt.

Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (M):

Vi ska anta slutsatser. Det här har varit ett av Polens prestigeprojekt från deras ordförandeskap som de har lagt väldigt stor vikt vid. De har egentligen velat komma avsevärt mycket längre än vad de här slutsatserna ger vid handen.

Vår hållning är i grund och botten att det är kommissionen som ska svara för att man har ett övergripande ansvar för att det är samstämmighet mellan agerandet i olika råd och på olika sektorsområden och att

medlemsländerna sedan naturligtvis har samma ansvar att koordinera sin egen hållning mellan olika råd och olika sektorer.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<Vi kan stödja slutsatserna. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 9.
Punkt 10 gäller EU-statistik.

Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det här är slutsatser kring EU-statistiken, och det ska utses tre ledamöter från rådets sida till det rådgivande organet (ESGAB). Sedan utses tre ytterligare ledamöter från EU-parlamentet, och så småningom har man en ordförande till organet i samförstånd.

Det gäller, kan man säga, ett vardagsarbete för att föra statistikproduktionen framåt. Det handlar om framställning och spridning av statistik, effektivisering och förenklingar, förebyggande insatser och den ekonomiska statistiken.

Vi tycker i grund och botten att det är ett bra arbete. Möjligtvis finns det, om det blir en omfattande diskussion, skäl att betona subsidiaritetsprincipen i de konkreta förslagen från kommissionen så småningom. Jag bedömer inte att det kommer att bli någon stor och tung diskussion, utan det är ett vardagsarbete som har tagits ett steg framåt.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens position under punkt 10.
Punkt 11 gäller Uppförandekod, företagsbeskattning.

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (M):

Den här har funnits under lång tid, och syftet är att helt enkelt motverka skadlig skattekonkurrens. Man har fortsatt med arbetet i de här frågorna. Vi gav förra sommaren kommissionen i uppdrag att börja förhandla med Schweiz och Liechtenstein om principen och kriterierna i den här koden, och vi får väl se hur långt det arbetet förs framåt.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 11.

Punkt 12 gäller Revisionsrättens årsrapport. Vi hade i EU-nämnden H G Wessberg som gav en fyllig information om detta. Det är bara en informationspunkt. Kan vi tacka för informationen som vi fick från H G Wessberg? Eller vill Anders Borg säga någonting?

Anf. 22 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag kan vara väldigt kort. Vi lade ned vår röst förra gången. Vi har inte sett någon påtaglig förbättring av situationen sedan förra året, och vi håller på att analysera rapporten för att se vilket ställningstagande vi ska landa i denna gång. Det ska vi återkomma till i februari. Alla i nämnden

2011/12:13
25 november

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 12.

Då närmar vi oss en mer intressant, ny dagordningspunkt, nämligen Presentation av ett andra åtgärds paket om ekonomisk styrning. Det är en informationspunkt.

Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det här är en informationspunkt. I onsdags presenterade man ett nytt paket, och det ska sedan komma tillbaka till råden i olika typer av diskussioner. Jag skulle starkt rekommendera att ni går igenom det här rätt noggrant och sedan funderar en hel del på det.

Potentiellt är det nu ett antal förslag som hamnar på bordet som har rätt stora implikationer för hur detta samarbete ska fungera. Det är både det här och, som ni vet, ett grönpaper som har kommit från kommissionen om så kallade eurobonds, som ger lite olika alternativ men som väl pekar mot, om man förstår det under hand, att vad kommissionen önskar är i praktiken en gemensam obligationsmarknad för eurozonen på sikt. Det är väldigt långtgående förändringar, får man säga.

Vi kommer att ha en hållning tentativt. Jag ska ge lite synpunkter på det så kan vi diskutera det.

Det första är att vi naturligtvis anser att man bör förstärka övervakningen av den nationella budgetpolitiken inom eurozonen men att det samtidigt är rimligt att den utgångspunkt som vi svenskar tar för detta är den som vi har i andra frågor av den här typen, nämligen att det i första hand bör ske på nationell nivå. Det är nationella parlament som fattar beslut om budgetar, har ansvar för att de fungerar och så vidare.

Vi har till exempel alldeles själva infört ett finanspolitiskt råd i Sverige, och det tycks fungera rätt bra. Det är vi för. Men kommissionen vill nu att alla medlemsstater ska införa det. Det finns en distinktion mellan att man i praktiken vill ha en stark svensk budgetordning och att man samtidigt kan känna en viss oro för att beslut, som kanske i sak är riktiga, pressas på uppifrån i ett centralistiskt perspektiv. Det är lite bekymmersamt.

Det här kommer vi nog att behöva återkomma till många gånger, men jag tycker att det finns skäl för Sverige att göra en sådan markering.

Jag ska också säga att idén om eurobonds inte kommer att beröra oss, men på den punkten är vi väldigt skeptiska. Det är potentiellt en mycket långtgående ekonomisk federalism som ligger i botten på detta.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Var det allt?

Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (M):

Nämnden bör på allvar sätta sig och läsa och fundera över det här, för det är verkligen betydelsefulla förslag.

Får jag bara fråga, för formens skull: Kommer det här i praktiken att glida över till en diskussionspunkt där ländernas hållningar registreras?

Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det brukar vara rätt god ordning på sådant här. Vi har själva inte hunnit analysera det ordentligt ännu. Jag har läst förslagen, men Finansdepartementets arbete går inte till så att jag läser dem och sedan har vi bestämt oss. Nu måste tjänstemännen få arbeta igenom de olika förslagen, och man måste göra bedömningar av dem. Det måste naturligtvis också ske i de andra medlemsländerna. Jag har svårt att tro att det blir en, om jag formulerar det så, skarp diskussion vid det här tillfället.

Anf. 29 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Jag tackar finansministern för föredragningen. Det här har blivit en rätt sorglig utveckling. Det beror möjligtvis på att hela EMU-projektet har ett systemfel. Det har gått för fort, och man har börjat i bakvänd ordning för att få det att fungera.

Som det nu har blivit anser vi att vi ska visa solidaritet med andra demokratiska länder och försöka stoppa den här utvecklingen, eller säga ifrån. Vi borde verka för att den här maktöverflyttningen avgörs antingen genom fördragsändringar med tillhörande folkomröstningar eller genom att man gör om hur kommissionen ska utses.

Det är lite bedrövt att det har blivit så att en elit inom kommissionen och eurozonen avgör vilka budgetposter som ska presenteras för det nationella parlamentet. Jag tycker att det är rent förkastligt, och det är en odemokratisk utveckling.

Det är inte längre fråga om en samordning, ordförande, utan det är något helt annat. Det är väl värt att tänka igenom det ordentligt.

Anf. 30 BO BERNHARDSSON (S):

Man kanske kan tillåta sig att tänka högt utan att vara tvärsäker. Naturligtvis värnar vi den nationella kompetensen – det har vi understrukt många gånger. Nu har vi en lite annan situation som land eftersom vi inte är med i eurosamarbetet. Men man kanske får lov att spekulera lite i vad som pågår.

Det är inte svårt att se behovet av kraftfulla åtgärder. Det är inte svårt att se behovet av en samordnad upplåning och att då samtidigt centralisera finansmakt eller finanspolitik och skattepolitik. Å andra sidan är det inte heller svårt att se de politiska problem som uppstår i kölvattnet på en sådan process.

Det är ett dilemma av avsevärda proportioner som Europa står inför. Å ena sidan behövs det väldigt kraftfulla åtgärder. Jag tror inte att det räcker att inrätta finanspolitiska råd i Grekland, Italien och Spanien, tyvärr. Det vore rätt bra; det vore väldigt bra om alla hade följt stabilitetspakten från början. Men även det för ju problem med sig. Om vi tar Tyskland hade de återföreningen att hantera. Det finns en massa komplikationer i det här.

Vart leder detta? Ja, det leder inte till så mycket. Jag sade ju: Tillåt mig att tänka högt. Vi är inte med i eurosamarbetet utan befinner oss i en helt annan situation, men för dem som är det finns det en viss logik i det

som nu sker, å ena sidan. Å andra sidan innebär det politiska risker, tror jag, som är väldigt stora.

Om man inte väljer den vägen, att skapa en gemensam obligationsmarknad och att centralisera ytterligare makt till Bryssel i någon sorts federalistisk utveckling, vad är då alternativet? Alternativet är ju inte, som vi har sett hittills, en ganska kraftlös politik där man tar något steg framåt och sedan något steg tillbaka. Faktum är att situationen på marknaderna, och inte bara på marknaderna utan också i folkdjupen, på det demokratiska området, förvärras successivt, i varje fall tills den blir bättre.

Eftersom Borg bjöd in till detta genom att säga att vi ska titta noga på det här ville jag lyfta upp det. Det är en ohyggligt svår problematik egentligen. Det är lätt att gå fel, men vi måste göra rätt.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Även om det rör eurozonen påverkar det naturligtvis även Sverige – hälsoläget i hela Europa.

Invändningen mot stabilitetsoptionerna, som de nu har döpts om till, är ur min synpunkt inte så mycket det federalistiska inslaget som det faktiska inslaget, att det innebär att det blir oerhört svårt att hålla uppe pressen på ett antal länder som behöver genomföra reformer. Det är min huvudinvändning. Vi ser tyvärr hur den nytillträdde spanska regeringen omedelbart körde av vägen och ned i diket, och räntorna gick upp. Jag tycker att det är ett enkelt och handfast argument mot det gemensamma ansvaret för obligationsmarknaden.

Anf. 32 JACOB JOHNSON (V):

Ordförande! Vi i Vänsterpartiet ska naturligtvis läsa det här paketet noggrant. Men vi är ju motståndare även till det första paketet, så det kanske inte är en djärv gissning att vi kommer att vara motståndare också till det andra paketet när det kommer till sakbehandling.

Anf. 33 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag ska anstränga mig för att övertyga Jacob Johnson om motsatsen.

Låt mig börja med Margareta Sandstedts reflexion.

Det är viktigt att vi ändå ser vissa nyanser i det här. Det man gör är övergripande budgetövervakning. Det är inte så att varje budgetpost som ska presenteras kommer att provas av EU. Så långtgående ska man inte tolka detta. Jag skulle nog tolka det så att medlemsländer som för det första sköter sig och har någorlunda ordning har i princip vilka frihetsgrader man vill när det gäller det nationella självbestämmandet om socialförsäkringar, pensioner och vad det nu är.

För länder som är i excessive deficit procedure kommer man nog att ha en hel del synpunkter på vad de gör, men i praktiken tror jag inte att granskningen blir riktigt tuff förrän de behöver låna pengar direkt av de andra medlemsländerna. Och då är vi ändå i sitsen att eftersom sådant måste gå via Valutafonden måste det finnas en sådan granskning. Det är lite grann oundvikligt. Jag delar alltså inte riktigt Margareta Sandstedts bedömning av hur långtgående detta är.

Vad gäller Bo Bernhardssons reflexioner är det klart att detta är början på en stor förändring av Europa som vi har anledning att rätt ödmjukt

fundera hur vi ska förhålla oss till. Det behövs en hel del tankeverksamhet innan man är riktigt framme vid hur man ska tänka kring detta.

Det dilemma som Bo Bernhardsson beskriver är helt riktigt. De måste ha någon typ av starkare samordning. Å andra sidan har ett litet land som Sverige en lång tradition av ett starkt krav att vi äger rätten att beskatta oss själva. Där finns oundvikligen en motsättning som är komplicerad.

Ett strategiskt perspektiv som man alltid ska vara försiktig med men som jag ändå vill nämna är att Sverige i grund och botten under lång tid har varit ett proeuropeiskt land. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vår hållning är att det här är någonting som är viktigt för oss. Europa är viktigt för oss. Det är viktigt att det går bra för Europa. Det är viktigt att det går bra för eurozonen. På sikt kommer vi förmodligen någon gång tillbaka till en folkomröstningsfråga, och då måste man känna att systemen är så bra att man kan stödja dem. Jag tror att det är viktigt att länder som Tyskland, Holland och andra känner att vi har synpunkter, men vi har dem på ett konstruktivt sätt så att vi inte markerar ut oss.

Det är mycket som ska ske samtidigt>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det är euroobligationerna som ska diskuteras. Det är det nya regelverket.

Bo Bernhardsson reser nyckelfrågan: Om vi inte tror på långtgående centralisering, vad är alternativet? >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 34 JACOB JOHNSON (V):

Finansministern nämnde de tänkta fördragsförändringarna. Vi fick i går ta del av en del förslag från Tysklands sida. Det var fyra olika, bland annat någon möjlighet att dra medlemsländer inför EU-domstolen om de inte följer regelverken. Jag skulle vilja be finansministern kommentera dessa förslag och hela processen lite mer. Det är nämligen en stor historia.

Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag vill gärna vara lite försiktig med att ge mig in i det, för i så fall får vi upp hela fördragsdiskussionen. Den kommer att behandlas många gånger på olika sätt här i EU-nämnden. Det är lite tidigt att ha generaldiskussionen, så jag vill inte ge mig in i den och börja kommentera enskilda länders förslag. Det är en presentation, och vi kommer att vara konstruktivt skeptiska till ökad centralism.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Det är väl så att alla 27 länderna ska vara med på en fördragsförändring även om det bara gäller euroländerna. Det kan man väl säga?

2011/12:13
25 november

Anf. 37 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det är absolut så. Om det är någonting mer marginellt måste det också vara ett konvent, och är det ett konvent utlöser det åtminstone i länder som Irland, Tjeckien, Danmark och möjligen ytterligare några länder eventuellt konstitutionella krav på folkomröstningar. Vi är alltså i början på en mycket lång process, så Jacob Johnson kan vara övertygad om att vi kommer att sitta och tala om det här många gånger.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen under den nya dagordningspunkten om ekonomisk styrning. Vi får anledning att komma tillbaka till det, som sagt.

Vi går till punkten Övriga frågor. Vi har en övrig fråga.

Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det är en informationspunkt. Man skulle kunna säga mycket om Spanien, Italien och allt detta, men jag vet att ni har bråttom. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

En fråga jag har rör Finland, som är ett oss närstående land med ganska likartade politiska preferenser, strukturer och så vidare. Hur ser de på situationen? Kan finansministern säga någonting om det?

Anf. 41 Finansminister ANDERS BORG (M):

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Problemet är lite grann att diskussionen, som för någon månad sedan kanske mest fokuserade på hur vi löser krisen, nu är rätt komplex och i stället diskuterar vi fördragsändringar och regelverk>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi ska naturligtvis hoppas att Italien och Spanien nu gör framsteg. Det skrevs lite i tidningarna om finansministrarna häromdagen, och fanns det någon på den listan som borde ha stått högre upp är det min spanska kollega Elena Salgado. De har faktiskt kämpat på rätt ordentligt för att vidta åtgärder. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Skälet till att brandväggen inte fungerade på det sätt som sades var att man var för orolig för Italien och Spanien. Innan vi har fått ned den oron på ett påtagligt sätt tror jag att dessa marknadsstörningar ligger kvar. Jag tror att det är lite grann där vi står.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar finansministern för den ytterligare informationen. Det var värdefullt att få den.

Därmed tackar vi finansministern med medarbetare för i dag.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur samt idrott (utbildning) den 19–20 maj 2011
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur samt idrott (utbildning) den 28–29 november 2011

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Jan Björklund med medarbetare välkomna.

Jag ställer först frågan om det finns några frågor om A-punkterna eller om statsrådet vill säga någonting om A-punkterna. Så är inte fallet.

Vi går vidare till återrapporten. Där finns inte heller några frågor, och statsrådet har ingenting att säga. Vi tackar för återrapporten och lägger den till handlingarna.

Då går vi över till listan för dagen. Vi börjar med punkt 2 om språkkunskaper för ökad rörlighet.

Anf. 44 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! När man talar om språkkunskaper i det europeiska sammanhanget är alla överens om att alla borde kunna många språk, men med det sagt måste man i dessa diskussioner förstå att EU:s länder menar helt olika saker med detta beroende på en massa politiska och kulturella förhållanden.

Sverige menar att våra ungdomar bör lära sig fler främmande språk. Världsspråk som engelska är självklart, och kanske franska, tyska och spanska samt ännu fler i framtiden. Andra länder är uppbyggda med flera språk internt – Belgien, Spanien och så vidare. De senare har katalanska och allt vad det är. De är fokuserade på den typen av frågor. Sedan finns det en tredje grupp länder som tycker att deras språk minsann borde vara ett världsspråk och talas av alla i Europa, men det görs inte, och de är sura över det. Det gäller Frankrike i viss mån men även Italien och Spanien.

Detta gör att det när man ska diskutera språkpolitik, vilket hamnar under utbildningsfrågorna i EU-sammanhang, är en kökkenmödding. Det måste man erkänna. Alla är för många språk, men alla menar helt olika saker. Det man kan enas om är att det är bra att alla kan flera språk, och det är ungefär så långt man kan gå.

Samtidigt går alla länder mot mer och mer språk, och vi gör det också i Sverige. Vi har infört meritpoäng på gymnasiet om man läser mer språk, och fler språk viktas upp i grundskolan. Vi har haft en tid i Sverige sedan 1990 och de skolreformer som då gjordes där eleverna har kunnat välja bort språk. Det har också skett i stor utsträckning. Nu vänder den utvecklingen, och det är bra.

Vi stöder slutsatserna från kommissionen, men det är rätt urvattnat på grund av att länderna har så olika intressen.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Frågan har varit uppe i utbildningsutskottet, och då fanns det inga avvikande meningar.

Anf. 46 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Vi anmäler avvikande mening här i EU-nämnden i stället för i utskottet.

Jag har generellt ingenting emot ökade språkkunskaper. Det är bara det att vi ser en uppenbar risk att dessa slutsatser leder till ingrepp i läroplanen, att man går in och försöker styra mot olika prioriteringar och verktyg. Vi motsätter oss även användningen av strukturfonder, som är tänkta att finansiera utbildningssatsningarna runt om i Europa. Det finns nämligen annars en risk att den politiska inriktningen på utbildningspolitiken förskjuts från utbildningsutskottet till rådet. Där ser vi en uppenbar risk, så vi anmäler avvikande mening här i EU-nämnden.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Ska jag uppfatta det som att Sverigedemokraterna vill ha en mer nationell inriktning på språkpolitiken?

Anf. 48 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Vi har stenografiska uppteckningar, så det går att läsa vad jag har sagt.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens position under punkt 2, med avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går till punkt 3.

Anf. 50 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Det handlar om modernisering av högre utbildning, och det finns ett antal slutsatser. Den bakomliggande idén med detta är Europas internationella konkurrenskraft och att högre utbildning är väldigt central i det sammanhanget. Vi måste i Europa se till att våra utbildningar har hög kvalitet och är anpassade efter framtidens behov.

Jag tycker att detta är formulerat på ett sådant sätt att Sverige kan ställa sig bakom det. Jag kan informera om att det innan det blev formulerat så här fanns en dragkamp – som alltid – mellan dem som tycker att det bara är arbetsmarknadens behov som ska styra all utbildning och vi andra som tycker att det är en viktig aspekt men att utbildning, bildningsideal och annat också har en vidare mening. Vi ska inte bara jobba i livet, utan vi vill också vara allmänbildade om andra saker och förhållanden. Nu är det dock formulerat på ett sätt som jag tycker är fullt rimligt och godtagbart.

Anf. 51 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Med tanke på vad som står i rådsslutsatsernas punkt 19 anmäler vi avvikande mening. EU vill nämligen ha ett fördjupat samarbete mellan lärosäten i EU och lärosäten i grannskapet.

Det som förvånar när man läser punkt 19 är att det inte tycks spela någon roll vad lärosätena har för kvalitet. Varför ska vi inte kunna ha ett samarbete med de bästa skolorna i till exempel USA och Asien i stället för i Kairo, Kiev och Belgrad? Det motsätter vi oss. Vi har anmält avvikande mening i utbildningsutskottet, och jag vill bara tillägga att fördju-

Anf. 52 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Jag ser ingen motsättning. Lärosätena har ett omfattande samarbete med alla länder i världen. De stora samarbeten som nu byggs upp är mycket fokuserade mot Asien och de nya tillväxtekonomierna. Det är klart att om Nordafrika och Mellanöstern går mot en mer demokratisk riktning kommer också forskningen att bli friare i den delen av världen. Det är något vi ska välkomna, och det är det jag tror att man försöker fånga in i dessa formuleringar. Det är väl alldeles utmärkt för oss att också skapa samarbetsstrukturer där.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens position under punkt 3, med avvikande mening från Sverigedemokraterna. Det är en uppföljning av den som anmäldes i utbildningsutskottet den 22 november.

Vi går till punkt 4 om en europeisk agenda för vuxenlärande. Det är en beslutspunkt. Den har varit uppe i utbildningsutskottet, och där fanns det inga avvikande meningar.

Anf. 54 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ordförande! Här är det så att Sverige och Danmark – de nordiska länderna, om man så vill, men i första hand Sverige och Danmark – ligger väldigt långt framme när det gäller vuxnas deltagande i formell utbildning, det vill säga utbildning inom utbildningsväsendet. Resten av Europa har inte alls byggt upp den typen av institutioner som vi har i Sverige. Det gör att man, när man i Europa ska sätta upp målsättningar, sätter upp målsättningar som vi sedan länge uppfyller.

Vi tycker att det är bra att Europa går i den riktningen, med mer betoning på återkommande utbildningsinsatser, en andra chans för den som misslyckas i ungdomsskolan och så vidare. Det är alltså mycket goda ambitioner. De är för svensk del sedan länge uppfyllda, men det vore mycket bra om Europa tog steg framåt.

Anf. 55 THOMAS STRAND (S):

Jag har ett medskick jag gärna vill ge till utbildningsministern inför kommande möten. I detta dokument tycker jag att det är bra att det, när man talar om vuxnas lärande och det livslånga lärandet, finns en fotnot som definierar vad som menas med det. Det är på s. 2 i dokumentet från Utbildningsnämnden och på s. 48 i det stora dokumentet. Där står det om formellt, icke-formellt och informellt lärande.

Jag tycker att det är viktigt att Sverige poängterar detta, för då talar vi om folkbildning och andra saker som vi skulle kunna vara bra på att hjälpa andra länder att förstå vidden av. Det handlar om ett tänk om livslångt lärande, och det är jätteviktigt.

Jag har också två frågor, och den första gäller stånpunkten. Det står att man har nått viss framgång. Vad är det vi inte har nått framgång med? Kan det utvecklas mer?

Sedan står det i rådsslutsatserna att det ska finnas en nationell samordnare. Kan utbildningsministern kommentera detta med nationell samordnare för svensk del?

Anf. 56 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Vi håller naturligtvis med om att vuxenutbildningen är viktig. Samtidigt kan vi inte, som det ekonomiska läget nu ser ut i Europa när många går på knäna, kräva att länderna ska prioritera detta. Det är det vi är emot. Länderna måste få prioritera olika vid olika tidpunkter, för det ser så olika ut i olika länder. Vi anser därför inte att man ska lägga sig i finansieringen av studiestöd utifrån det.

Strukturfonder ska inte heller användas. Vi är mycket tveksamma till att svenska skattepengar ska gå till utbildning i Östeuropa.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Var det en avvikande mening?

Anf. 58 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ja.

Anf. 59 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Den allra senaste diskussionen, som Margareta Sandstedt tar upp, är större än detta. Ska vi ha EU? Ska vi ha solidarisk finansiering av insatser i fattiga regioner? Ska vi ha det är utbildning naturligtvis ett mycket viktigt inslag. Sedan kan man tycka att vi inte ska ha ett EU-samarbete, och då landar man naturligtvis i en annan åsikt, men det är ju vidare än just denna lilla punkt. Det är alltså en diskussion som är större och som EU-nämnden får ta i något annat sammanhang. Ska man ha regionalpolitik och strukturfonder i EU är dock utbildning naturligtvis en av de viktigaste sakerna att ha. Det är nämligen det som utvecklar en region och ett land.

Jag delar helt Thomas Strands uppfattning om folkbildningen. När man ska översätta ordet folkbildning på ett EU-möte får man verkligen tänka efter hur man ska uttrycka sig, för de fattar inte vad man pratar om. Det är en väldigt nordisk företeelse. Även om man hittar ett annat ord finns själva företeelsen inte i de flesta andra europeiska länder. Det går knappast att genom ett EU-beslut införa folkbildning. Folkbildningen i Sverige har växt fram i det civila samhället, vid sidan av staten, i 100–120 år.

Jag håller dock helt med om att det som sker utanför det formella och folkbildning och annat är väldigt centralt. Vi talar oss varma för det, men det är svårt att skriva in att alla nu ska ha det. En folkbildningskultur växer inte fram genom kommandon från staten. Jag delar dock helt Thomas Strands uppfattning i detta.

När det gäller att man har nått viss framgång i ett sådant här dokument och vad det betyder visste jag knappt själv vad det betydde, så jag var tvungen att fråga. Det är som vanligt med dessa dokument. Hur ska jag uttrycka detta så att jag inte trampar andra länder på tårna? Det är olika kultur i olika länder när sådana här dokument ska skrivas, och en

del har uppfattningen att ju yvigare desto bättre. Vi har i stället ofta uppfattningen att det ska vara lite mer konkret vad det handlar om.

En hel del floskler har alltså rensats ut, och det har vi tyckt varit bra. Det är bättre att man går rakt på sak och talar om vad det handlar om. Det är vad det betyder. Det finns fortfarande en del som kunde tas bort – det var väl det vi menade med ”viss framgång” – men det är dock bra.

Med nationell samordning menas att någon i varje land ska ha något slags överblick över detta med vuxnas lärande. Hur långt har vi kommit? Var är vi någonstans? Vi har ännu inte definierat vem det ska vara, men det är väl naturligt att det hamnar på någon av våra utbildningsmyndigheter, som då får ett ansvar att mer samlat ha koll på detta för svensk del.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar så att det finns stöd för regeringens position under punkt 4, med avvikande mening från Sverigedemokraterna i enlighet med Margareta Sandstedts tidigare inlägg. Vi har också ett medskick från Socialdemokraterna och Thomas Strand.

Vi går till punkt 5 om rörlighet i utbildningssyfte. Det är en beslutspunkt. Den har varit i utbildningsutskottet, och där fanns det ingen avvikande mening.

Anf. 61 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (S):

Detta handlar i grunden om att det är eftersträvansvärt att ungdomar som växer upp i ett land och pluggar där också pluggar en termin i något annat land; det ska gälla åtminstone en viss andel av varje ungdomskull. Det är inte bara för utbildningens skull utan i detta sammanhang naturligtvis även för den europeiska integrationens skull. Sverige har en rätt god tradition av detta, både på gymnasiet och i högre utbildning.

Jag ska säga att det inte handlar om en alltigenom europeisk tradition. Vi har många utbytesstudenter och studenter som pluggar i USA, till exempel, och i andra engelsktalande länder. Trycket att studera på Balkan är mindre. Det beror på språkskäl, kulturella skäl och allt möjligt. Dokumentet understryker vikten av rörlighet och sätter upp en del indikatorer och mål som vi från svensk sida naturligtvis gärna stöder.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 5.

Vi går till punkt 6 om utbildning i kristid.

Anf. 63 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Det är en diskussion vi ska ha. Det finns inte några färdiga slutsatser. Utgångspunkten är att investeringar i utbildning är motiverade i synnerhet när det är kris. Det är det som skapar möjligheter för ett lyft i framtiden. Nu när vi går in i en mer kunskapsbaserad ekonomi – det gör vi stegvis; vi har gjort det i ett antal årtionden och fortsätter att göra det i framtiden – är det uppenbart att investeringar i utbildning blir väldigt centrala.

När vi säger investeringar tänker vi omedelbart på pengar, och det är *en* del, men det handlar också om hur man gör för att öka kvaliteten och resultaten i utbildningssystemet. De flesta västeuropeiska länder har

utmaningar av ungefär likartat slag som Sverige har haft, och har, med sjunkande resultat, för få som vill bli lärare och allt vad det är. Jag ser framför mig att diskussionen kommer att handla om just dessa utmaningar och att vi i Europas länder måste genomföra reformer av våra utbildningssystem för att på sikt höja kvaliteten och resultaten.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi går till Övriga frågor. Det finns några sådana. Vill statsrådet säga någonting med anledning av dem?

Anf. 65 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Nej.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om de övriga frågorna? Nej. Då lägger vi dem till handlingarna.

Vi tackar Jan Björklund med medarbetare för i dag.

**3 § Utbildning, ungdom och kultur samt idrott (kultur och idrott)
Kultur- och idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning,
ungdom och kultur samt idrott (kultur och idrott) den 19–20 maj
2011**

2011/12:13
25 november

**Återrapport från informellt ministermöte den 8–10 september 2011
Återrapport från informellt ministermöte den 13–14 oktober 2011
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utbildning, ungdom och kultur samt idrott (kultur och idrott) den
28–29 november 2011**

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar kulturministern med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Om det finns några frågor om de utsända A-punkterna är det tid att ställa dem nu. Har statsrådet någonting att säga om A-punkterna?

Anf. 68 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Nej, det har jag inte.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Då går vi över till frågan om återrapport. Det finns tre återrapporter, och några är ganska ålderstigna. Vill statsrådet säga någonting under den punkten?

Anf. 70 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Jag tror att det finns med i den kommenterade dagordningen. Det handlar väl snarare om huruvida någon har några frågor på de punkterna. I annat fall är det väl kända ämnen, och en del återkommer också.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi återrapporterna till handlingarna och går över till dagens punkter.

Enligt mina anteckningar börjar vi med punkt 9 om audiovisuella frågor.

Anf. 72 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Ordförande! Det här handlar om ett beslut om att vi på unionens vägnar ska underteckna en konvention om rättsligt skydd för tjänster som bygger på så kallad villkorad tillgång. Det handlar alltså om avkodningsutrustning och piratutrustning. Det handlar kort om att vi ska ansluta oss till Europarådskonventionen på det här området.

Detta finns redan implementerat i svensk lag sedan år 2000, lagen om förbud beträffande viss avkodningsutrustning. Beslutet skulle egentligen inte påverka svensk lagstiftning, men det är ändå en stark signal från EU:s sida om att man ser det här som ett stort problem, inte minst när det gäller de länder som ännu inte har ratificerat frågan.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 9. Punkt 10 handlar om skydd av barn i den digitala världen.

Anf. 74 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Även den här frågan har diskuterats i rådet tidigare och också i EU-nämnden. Den knyter an till rekommendationer från 1998 och 2006. Frågan har också varit uppe i parlamentet. Det handlar om att skydda barn från det som kan uppfattas som skadligt på internet. Det kan vara dataspel och annat.

Frågan har nu lyfts upp av det polska ordförandeskapet. Det finns naturligtvis ett stort intresse från flera länder, men man har valt olika modeller. I korthet uppmanar kommissionen medlemsstaterna att höja medvetenheten i frågan. Sedan har man diskuterat i vad mån det handlar om enbart medvetande eller om man också ska ta upp olika tekniska system.

I Sverige har vi Statens medieråd som arbetar aktivt på det här området. Det har jag också berättat om tidigare i rådet. I de svenska förhandlingarna har vi tryckt på föräldraansvaret. Vi har också tryckt på behovet av samarbete med branschen och skolorna, framför att öka kontrollerna. Vi ser att det kanske finns en konflikt här med yttrande- och informationsfriheten.

Nu tycker vi att vi har fått gehör för våra ståndpunkter och att vi därför kan stödja slutsatserna.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 10.

Vi går över till kulturfrågorna och punkt 11 om kulturell och kreativ kompetens.

Anf. 76 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Det handlar om Europas intellektuella kapital. Kulturministrarna ser att det finns ett starkt intresse av att lyfta fram de kulturella och kreativa näringarna i det här arbetet. Under vårt eget ordförandeskap drev vi framför allt barns och ungas rätt till kultur och kreativitet. Vi fick också in det som slutsatser. Vi avser att driva på för att se till att de här frågorna finns med fortlöpande.

Vi har också lyft fram den konkreta möjligheten att göra detta, så att det inte bara stannar vid vackra ord. Vi talar om det samarbete vi har mellan Kulturdepartementet och Utbildningsdepartementet, bland annat kring Skapande skola, och också samarbetet mellan Kulturdepartementet och Näringsdepartementet. Det handlar framför allt om kulturella och kreativa näringar.

Vi tycker sammantaget att vi kan stödja förslaget till slutsatser.

Anf. 77 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Vi befinner oss i ett läge där vi måste hålla i pengarna, kanske mer nu än tidigare. Vi anser inte att svenska skattepengar ska gå till kulturprojekt i mindre utvecklade länder i Europa. Vi är emot all

Anf. 78 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Jag finner ingen anledning att kommentera det. Det är en reservation, och den har Sverigedemokraterna fört fram tidigare. Vi ser att det finns en stor potential för tillväxt i just de kulturella och kreativa näringarna. Sverige har också möjlighet att ta del av strukturfonderna. Jag ämnar inte ta upp den punkten särskilt under diskussionen i nästa vecka.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar det så att det finns stöd för regeringens position under punkt 11 men en avvikande mening som rör finansiering, skattepengar från Sverige, och strukturfonder. Även med den avvikande meningen finns det stöd för regeringens position under punkt 11.

Punkt 12 handlar om kultursektorns bidrag till ekonomisk återhämtning och tillväxt.

Anf. 80 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Herr ordförande! Man kan säga att den här punkten hör ihop med den föregående punkten, det vill säga kulturella och kreativa näringar. Det har diskuterats och lyfts fram under tio år, efter det att vi fick del av statistiken som visar på potentialen i de kulturella och kreativa näringarna. Ni känner säkert igen de här siffrorna från tidigare. Vi ser hur den här sektorn växer såväl i förhållande till andra näringar och bnp som i förhållande till sysselsättning. Det har fortgått trots den ekonomiska krisen.

Bland de punkter som har lyfts fram när frågan har varit uppe finns frågan om behovet av tillförlitlig statistik. Det är det som debatten gäller och som det polska ordförandeskapet har fört fram. Det har varit ett stort möte, för ett par veckor sedan tror jag, där vår nya myndighet för kulturanalys också deltog. Det finns en hel del att lära av andra länder, men det handlar också om hur vi ska utveckla vår egen statistik på kulturområdet kopplat till just näringslivet.

Vi kommer i stort sett att bekräfta att vi tycker att det här är en viktig fråga, att vi arbetar vidare med den och att man kan göra mycket både på nationell nivå och på EU-nivå. Det är som vanligt best practice som gäller.

Anf. 81 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Man har haft tid på sig sedan 1995 att påvisa att det finns ett samband mellan kultursektorn och tillväxt. Vad jag förstår fortsätter arbetet. Man är inte riktigt klar med det, utan man anstränger sig till det yttersta för att hitta ett tydligt samband. Frågan kanske är felställd. Man kanske skulle fråga om beslutsfattarna anser att kultursektorn har någon betydelse. Det vore kanske bättre att ställa den frågan. Det var bara en liten reflexion.

Anf. 82 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Man får nog lov att säga att det finns ett erkänt samband. Sedan är det kanske inte alltid klart vad man vill räkna in i de kulturella och kreativa näringarna. Hur påverkar musik, film, design, arkitektur, mode och så vidare? Länderna har kanske lite olika sätt att betrakta de här näringarna. Vissa länder är mycket utvecklade på det här området, och andra är det inte. Inte desto mindre finns det ett behov av att se hur det påverkar sysselsättningen och vad man kan göra för att öka möjligheterna.

Sedan 2009 har vi ett samarbete i Sverige mellan Kulturdepartementet och Näringsdepartementet. Det finns en handlingsplan och ett råd som ska arbeta för att se till att det löper bättre.

Jag skulle inte vilja säga att det är en kontroversiell fråga, utan det handlar snarare om huruvida vi kan hitta liknande sätt att se på det här utan att vi för den skull går in och styr i de respektive ländernas politiska ordning.

Anf. 83 Kanslirådet ROBERT NILSSON:

Jag har en liten kommentar. Man kan jämföra det här nya definierade området kulturella och kreativa näringar med hur man tittar på turism som ett avgränsat område. Mätmöjligheterna är lite komplexa. Saker och ting får effekter på andra områden som inte är direkt mätbara i det traditionellt kulturella. Det är mycket en statistisk uppgift att lösa detta och hitta former för att på nationell nivå och inte minst på EU-nivå hitta jämförbara parametrar. Grundtanken ligger fast och grundidén är tydlig, men man måste tekniskt hitta de rätta parametrarna. Det statistiska underlaget handlar om att ta fram detta.

Däremot är signalerna från färskas EU-siffror tydliga, till exempel säger European Competitiveness Report från 2010 väldigt tydligt att den kreativa sektorn står för 3 procent av den totala sysselsättningen i EU 2008. På samma sätt utgör den 3,3 procent av bnp samtidigt som man kan konstatera att den sektorn har klarat nedgången och recessionen bättre än andra sektorer. Den grundläggande biten finns där, men det statistiska underlaget behöver förbättras.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna och förhandlingarna.

Vi går över till sportfrågorna och punkt 13.

Anf. 85 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Den handlar om världsantidopningsbyrån Wada och EU:s roll där. Det är två frågor. Det handlar bland annat om EU:s representanter i styrelsen för Wada där världens regeringar tillsätter hälften av styrelseplatserna och idrottens organisationer den andra hälften. Europa har fem styrelseplatser varav tre ska besättas av EU-länder. Nu finns det ett önskemål om att man ska förlänga mandatperioden från 18 månader till tre år för att förbättra kompetens och engagemang, som det heter, och kontinuitet också. Det tycker vi från svensk sida är en god idé.

Sedan har det också diskuterats i vad mån EU ska vara mer aktivt. Vi anser fortfarande att EU ska komma in först när det handlar om lagstiftningskompetens och att frågorna fortfarande ska ligga på Europarådet. Det har vi också fått gehör för. Därför anser vi att vi kan acceptera resolutionen.

2011/12:13
25 november

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 13. Punkt 14 handlar om frivilligarbete inom idrotten.

Anf. 87 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Detta år, 2011, är EU:s år för frivilligarbete. Det är skälet till att Polen har lyft fram frågan om frivilligarbetets betydelse för idrottssektorn. Ni är ju bekanta med det här området. Sverige skiljer ut sig en del från andra EU-länder därför att vi har ett annat upplägg på idrottsområdet och framför allt en väldigt stark idrottsrörelse som bygger på ideellt engagemang.

Vi kan i stort sett bara bejaka det här och säga att vi instämmer, men vi brukar alltid framhålla att vi anser att idrotten är en nationell angelägenhet och ska helst inte upp på EU-nivå. Det finns ett starkt tryck på det här området från en del länder som möjligen ser att de därigenom skulle kunna få ekonomiskt stöd till sin egen idrottsrörelse, och det anser inte vi.

Sedan finns också den för oss mycket starka frågan om befrielse från momsplikt när det gäller den ideella sektorn. I förhandlingarna har vi stridit för att det ska finnas med i rådets slutsatser. Det finns kanske en förståelse för själva frågan, men många länder vill inte ha in det i slutsatserna eftersom de anser att det är en fråga som ska behandlas av Ekofin. Icke desto mindre trycker vi på. Det kommer vi att göra också under de här diskussionerna. Vi kommer att stödja oss på det beslut som parlamentet har fattat där man starkt stöder Sverige i den här frågan, vilket man även gör från nordiskt håll.

Vi kommer nästa vecka att uppmana kommissionären att tänka både känsligt och förnuftig när den här frågan behandlas i början av december. Det är en stor fråga för oss, men det är också en principiell fråga om man nu tycker att frivilligarbetet är viktigt även på idrottssidan.

Vi kommer att föra en del liv i den här frågan även fortsättningsvis.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Vi önskar statsrådet välgång vad beträffar momsfrågan.

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 14. Punkt 15 handlar om bekämpande av uppgjorda matcher.

Anf. 89 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Det här är en flitigt debatterad fråga, inte i Sverige men i en del andra EU-länder. Den lyftes också upp på det informella mötet i Krakow tidigare i höstas. Det visade sig att det även här fanns en rätt splittrad syn på den här frågan. Man anser att den europeiska idrotten ännu inte är kor-

rumperad i någon större utsträckning. Därför vill man skicka en stark signal om att man ser det här som ett bekymmer och att det finns ett hot från de, som det står, illegala asiatiska spelsyndikaten som framför allt anordnar spel på europeiska fotbollsmatcher och försöker manipulera resultaten.

Det är mycket oklart i vad mån det verkligen är ett stort problem. De flesta tror väl att det kan förekomma men inte att det är ett stort problem. Det finns en internationell studie på området som Mikael Lindman kan redogöra för.

Vi tycker att det är bra att man lyfter upp frågan, är vaksam och arbetar vidare med information och erfarenhetsutbyte, men vi tycker inte att det är en fråga där det ska skapas en internationell konvention liknande dem vi har när det gäller dopning och läktarvåld. Det är framför allt en fråga för idrottsrörelsen och spelorganisationerna.

Vi har en reservation som ni kanske har sett i handlingarna. Den handlar om en skrivning i slutsatsernas punkt 3.2 som gäller just konventionen. Vi har reserverat oss, och vi vet inte riktigt hur den reservationen tas emot. Vi kommer inte att blockera frågan, men vi kommer att vara rätt tydliga med att vi inte anser att det behövs en internationell konvention i det här läget.

Anf. 90 Departementssekreterare MIKAEL LINDMAN:

Det kom en studie häromveckan som visar på väldigt få fall av spelrelaterade oegentligheter inom idrotten, det vill säga uppgjorda matcher och uppgjorda resultat. Däremot kan man nog säga att det är ett stort problem i vissa regioner i södra och östra Europa. Det finns vissa länder som har problem. Uefa, det europeiska fotbollsförbundet, kan se det eftersom de har en övervakning av spelverksamheten.

Uefa ser misstänkta matcher, men vi ser ingenting sådant i Sverige. Det finns ett problem i vissa delar av Europa, men det är oklart hur stort det är och vilka insatser som egentligen behövs.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Vad gör man på nationell nivå i de länderna?

Anf. 92 Departementssekreterare MIKAEL LINDMAN:

Vi har en dialog med Riksidrottsförbundet och framför allt med Fotbollförbundet. Jag ska träffa dem nästa vecka och diskutera frågan. Fotbollförbundet har direktkontakt med Uefa. Om Uefa hittar en misstänkt match i Sverige – enligt uppgift har det hänt en gång – kontrollerar Fotbollförbundet den matchen. I det fallet, som var från Åsen, visade det sig att det inte var något konstigt med resultatet. Spelet i matchen var konstigt, men man kunde inte se att det var något konstigt med resultatet.

Jag vet att också Svenska Spel har ett samarbete med flera av specialidrottsförbunden. Det finns alltså ett arbete med detta, men vi ser inga stora problem i Sverige i dag.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens position under punkt 15.

Anf. 94 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Ja, det är vi absolut. Återigen handlar det om att idrotten är organiserad på olika sätt inom den europeiska gemenskapen. Det vet vi också sedan tidigare. Då återkommer frågorna om korruption och oron för ekonomiska oegentligheter. Ordförandeskapet vill ha en bredare diskussion i de här frågorna om idrottens självständighet och förhållande till det allmänna. Från svensk sida kan vi som vanligt framhålla att vi har en idrottsorganisation som bygger på öppet medlemskap och transparens, att vi arbetar aktivt med jämställdhetsfrågor och att det inte finns något ekonomiskt vinstintresse i de ideella föreningarna.

Om bolagiseringsfrågan, som diskuteras framför allt inom Riksidrottsförbundet, kommer jag upp, kommer jag inte att ta ställning.

Jag får konstatera att det självfallet är bra att det finns styrelser som arbetar för idrottens bästa och att korruption givetvis inte hör hemma där lika lite som någon annanstans. Från vår sida sett är detta ingen stor eller kontroversiell fråga.

Anf. 95 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

I den här frågan delar vi inte riktigt regeringens ståndpunkt i sak. Vi anser att man inte ska lägga sig i hur idrotten väljer att ha sin organisationsform. Vill Riksidrottsförbundet ha 51 procent ideellt ägande i sina klubbar tycker vi att man kan få det. Att som regeringen gå ut med att EU ska förespråka icke-privat ägare tycker vi ser lite märkligt ut. Vi har alltså en avvikande mening på denna punkt.

Anf. 96 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Jag tror att Margareta Sandstedt missuppfattar mig. Jag sade just att vi värnar idrottens självständighet och att vi därför inte tar ställning i bolagiseringsfrågan, utan det är något som Riksidrottsförbundet självt diskuterar. Det lägger sig regeringen inte i.

Anf. 97 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag ber om ursäkt för att jag var lite ouppmärksam.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Drar du tillbaka er avvikande mening?

Anf. 99 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ja, jag tar tillbaka den.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 16.

Då har vi kommit till Övriga frågor. Det finns ett antal övriga frågor som hör till statsrådets ansvarsområde. Finns det något att säga där?

Anf. 101 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-
ROTH (M):

Det gäller framför allt information från kommissionären. Vi känner igen detta med europeisk kulturarvsmärkning. Vi har ju arbetat för att den ska vara frivillig. Det är den nu också. I Sverige är det Riksantikvarieämbetet som håller i frågan.

Sedan är det detta med digitalt bevarande. Det är också något som vi driver och ligger på om. Riksarkivet i Sverige har ett uppdrag att stödja andra institutioner på just det här området.

Vi har detta med budgeten, där man slår ihop de olika programmen. Det tycker vi är en god sak, men vi är noga med att påpeka att det stöd som ska gå till kulturella och kreativa näringar inte ska tas från kulturanslaget. Vi driver även att det ska finnas möjlighet för mindre projekt att ta del av stöden. Där går dessvärre inriktningen åt andra hållet, alltså att man vill ge till färre och stora. Det tycker vi är beklagligt, och det har vi framfört tidigare. Om det blir någon diskussion kommer vi att föra fram det nu också.

Annars är det inga diskussionspunkter, tror jag, och vår hållning är väl känd sedan tidigare.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen under Övriga frågor. Vi tackar också statsrådet med medarbetare för i dag.

Anf. 103 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-
ROTH (M):

Låt mig bara kort presentera vår nye statssekreterare, Joakim Stymne, som utnämndes av regeringen så sent som i går.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Det var ett nygammalt ansikte. Välkommen!

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
(försvar) den 23–24 maj 2011

Återrapport från informellt ministermöte den 22–23 september 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor (försvar) den 30 november 2011

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar försvarsministern välkommen till EU-nämnden.

Det finns några A-punkter. Finns det frågor om dem eller vill statsrådet säga något om dem?

Anf. 106 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Herr ordförande! Det är helt upp till nämnden. Jag har inget att spontant säga om dem.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Eftersom ingen i nämnden har frågor om dem går vi vidare.

Vi har två återrapporter, en som är ganska gammal och en från september. Vill statsrådet säga något om dem?

Anf. 108 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Det kan jag göra. Precis som ordföranden säger ligger detta en bit tillbaka i tiden. Vi hade formellt försvarsministermöte i FAC den 23 maj. Det jag vill lyfta fram där är det svensk-tyska initiativet om pooling and sharing, som nu är ett av de mer vitala samarbetena i EU.

Rådet välkomnade nationella analyser vad gäller förmågesamarbeten. Det är väl det som är vägen framåt i ett Europa som präglas så skarpt av försvarsnedskärningar. Det var ett bestående intryck av detta möte.

I övrigt var det diskussion om insatser.

Det var informellt försvarsministermöte i Wrocław i slutet av september, där vi diskuterade EU:s operationer. Det var även en fortsatt diskussion, en uppföljning, om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik i sig själv. Vi talade om Weimarinitiativet och om de rådslutsatser som handlade om detta. Även här var ett bestående intryck att det finns en mycket stark konsensus gällande just pooling and sharing, det gemensamma utnyttjandet och ägandet av förmågor.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Är det någon i nämnden som har några frågor om dessa återrapporter?

Anf. 110 ANNA-LENA SÖRENSON (S):

Tack för föredragningen! Jag har en fråga om pooling and sharing. Det framkommer att det råder konsensus i frågan, men det verkar vara svårt att komma till skott. Det går långsamt, och det kommenteras också på flera håll. Jag antar att det handlar om att det kan vara knepigt att identifiera nationella intressen och vad som är lämpligt för pooling and sharing. Jag önskar att försvarsministern kunde utveckla det lite närmare.

Jag undrar också en annan sak: Finns det någon särskild anledning till att vi i rapporterna inte får veta vilka medlemsstater som har haft synpunkter?

Anf. 111 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Jag börjar med Anna-Lena Sörensons första fråga. Jag tror att pooling and sharing i första hand måste betraktas som ett mindset. Det är en inställning att när man i den vardagliga verksamheten i försvarsplaneringen tittar på sina egna förmågor alltid frågar sig om detta är ett område som det vore lämpligt att dela med andra. Därmed är det per definition långsiktigt. Att bygga nya förmågor eller att sätta i gång sådana här samarbeten är väldigt långsiktigt.

Länderna har beslutat att man nationellt ska göra en analys i tre led: Vilka förmågor är och ska vara strikt nationella? Vilka förmågor är möjliga och lämpliga att dela med andra? Vilka förmågor är vi nöjda med att några länder har men inte alla? Ett exempel på det senare är att de tre baltiska länderna delar på en försvarshögskola. Vi har haft liknande diskussioner gällande pilotutbildning.

När det gäller att dela med andra är det min övertygelse att det i första hand kommer att ske bilateralt och regionalt. Det vill säga att det för oss är Norden och Nordefco som är det naturligaste sammanhanget. Vi hade ett nordiskt möte i förrförra eller möjligen förra veckan där vi beslutade att på nordisk basis gå vidare och titta på samarbete när det gäller taktisk flygtransport, alltså ett C-130-samarbete.

Jag tror att mycket få av dessa projekt praktiskt kommer att hamna på europeisk nivå. Väldigt mycket mer kommer att hamna på bilateral eller regional nivå. Det tror jag är bra. Det handlar inte om att bygga nya stora system i Bryssel, utan institutionerna ska i första hand vara facilitators, som man säger, alltså hjälpmedel för att få i gång sådana här projekt.

Från svensk sida har vi gett Försvarsmakten i uppdrag att ha med detta som ett perspektiv i all sin planering och verksamhet framöver.

Jag tror alltså att detta är långsiktigt. Man ska inte tro att det ger resultat alldeles omedelbart, men på lång sikt kan det göra betydande skillnad.

Frågan om underlagens utseende hänvisar jag till tjänstemannasidan.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Jag kan ta det. Vi har den regeln att man ska ange vilka länder det är. Det har varit lite diskussion med en del departement – inte med Försvarsdepartementet, utan med andra – och de har anpassat sig till att nämnden vill att länderna ska anges. Annars blir informationen väldigt torftig och svår att arbeta med.

Vi kan väl helt enkelt komma överens om att Försvarsdepartementet följer den rutinen fortsättningsvis?

Anf. 113 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Absolut. Vi gör underlagen som ni vill ha dem. Det är inga problem från vår sida.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:
Kan vi med detta lägga återrapporterna till handlingarna? Ja.
Då går vi över till punkt 2, Insatser.

2011/12:13
25 november

Anf. 115 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

På dagordningen för FAC är det två saker, operationer och partnerskap. I marginalen är det även ett styrelsemöte för Eda i försvarsministerformat och sedan en informell middag tillsammans med utrikesministrarna. Den föreställer jag mig att ni också talar med UD om. Den kommer att handla om utvecklingen av GSFP i sig själv.

A-punkterna täckte vi inledningsvis, så jag går över till att tala om insatser. Det kommer att vara en diskussion om Afrikas horn. Det finns flera insatser där som är viktiga, bland andra Atalanta, som bekämpar sjöröveri. Det kommer att kunna vara en diskussion om regional maritim kapacitetsutveckling. Det bedrivs också en träningsinsats i Uganda för de somaliska säkerhetsstyrkorna och som Sverige deltar i. Det antogs även ett strategiskt ramverk för Afrikas horn den 14 november.

När det gäller Atalanta finns det en diskussion om att förlänga insatsen bortom 2012, men inget beslut är att vänta förrän efter årsskiftet. Sverige står bakom en förlängning. Jag skulle vilja säga att denna insats har blivit ännu viktigare nu eftersom ett syfte är att skydda FN:s matleveranser, och vi känner alla väl till svältsituationen på Afrikas horn. Jag tror att man också kommer att understryka vikten av att diskutera den långsiktiga strategiska inriktningen liksom piratverksamhetens grundorsaker.

Just nu finns det en oro eftersom det är resursbrist i Atalantainsatsen i framtiden. I perspektiv av svältsituationen på Afrikas horn och att problemen är omfattande är detta bekymmersamt.

Det pågår diskussioner om att ytterligare förstärka insatsens mandat, bland annat med att kunna ingripa mot piratbåtar på strand. I dag kan man ingripa först när de är i vattnet. För närvarande stöder vi den militära befälhavarens underlag i den här frågan, men det är inget beslut att vänta vid det här rådsmötet.

När det gäller regional maritim kapacitetsutveckling är det tal om ett krishanteringskoncept för den nya insatsen som ska beslutas, men det ska tas av utrikesministrarna, inte försvarsministrarna, på FAC den 1 december. Det handlar om att förbättra förmågan hos kuststaterna att kontrollera sina egna vatten genom stöd till befintliga strukturer. Vi är generellt positiva till det som kan göras för att komma till rätta med problematiken och ser detta som ett komplement till andra insatser.

Sverige deltar som ni vet i EUTM för att träna en somalisk övergångsregerings säkerhetsstyrkor. Vi bedömer att det är ett viktigt delmoment i helheten på Afrikas horn.

När det gäller Althea har det kommit en kompromisslösning innebärande att det exekutiva mandatet består men den militära närvaron minskar. Det innebär att man måste se över uppgifterna. I huvudsak kommer det att handla om stöd till utbildning och träning samt kapacitetsutveckling. Om säkerhetsläget försämrats ska reservstyrkor kunna finnas, alltså en strategisk reserv utanför insatsområdet. Hur det nya förslaget ska se ut i detalj utformas nu av Altheas befälhavare.

När det gäller Libyen bekräftade Kusp att Eufor Libya inte ska sättas in den 14 oktober, och högkvarteret i Rom stängdes den 10 november. Nu går det över i en fas då man försöker dra slutsatser och ta vara på erfarenheterna av detta för framtiden.

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 2, Insatser.

Enligt min dagordning ska vi nu gå över till en punkt som heter Partnerskap.

Anf. 117 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Ordförande! Det är en diskussionspunkt. Generellt upplever jag – detta kan vara viktigt för nämnden att känna till – att trycket i diskussionerna och i förberedelsearbetet har gått ned. Det är fortsatt oklart på många punkter vad som kommer att diskuteras, och det tycker jag är bekymmersamt. Det är något som många länder har uppmärksammat. Vi behöver öka trycket i det gemensamma arbetet igen.

Jag tror att detta beror på att många länder just nu är under hård press ekonomiskt. Det gör att beredvilligheten att ta sig an nya uppgifter är mindre än tidigare. Det var också anledningen till att initiativet om pooling and sharing kom fram från svensk sida, för att gjuta lite nytt liv i detta. Jag tror att det är det som ministermiddagen ihop med utrikesministrarna delvis kommer att handla om.

Partnerskap är en viktig bit i detta. Där kommer *eventuellt* – mot bakgrund av vad jag just har sagt – frågan om att stärka EU–FN:s samarbete i fredsfrämjande insatser att diskuteras. Det har tillsatts en arbetsgrupp för att undersöka konkreta förslag om hur EU kan stödja, bidra och ge ett mervärde för FN. Det kan handla om att EU direkt tillhandahåller en EU-styrka till stöd för en FN-insats eller att EU samordnar europeiska bidrag till FN-insatser. Från svensk sida – och det förvånar nog ingen – ser vi gärna ett fördjupat EU–FN-samarbete.

Sedan förväntas möjligheten till ökat samarbete med EU:s partnerländer diskuteras, inte minst Östliga partnerskapet. Det finns för närvarande inga konkreta förslag att ta ställning till, men även där är regeringen generellt positiv till att tredjeland ges insyn i GSFP och kan delta och bidra i EU:s krishanteringsinsatser.

Jag kan möjligen göra en parallell här, så tillvida att Sverige är partnerland till Nato i insatser. Då begär vi att få tillgång till information och liknande, inte delta i beslut men i utformande av inriktning. Vi vill gärna verka på samma sätt så att tredjeland till EU får insyn, information och liknande i det som EU gör. Vi tänker på exempelvis Norge.

Nästa samarbete som eventuellt kommer att diskuteras är relationen EU–Nato. Vi menar att EU bör agera pragmatiskt i väntan på att de storpolitiska lösningarna upphör.

Jag vill också nämna för EU-nämnden att vi nyligen har fått information om att Catherine Ashton inom området EU:s tredjelandsrelationer vill diskutera unionens relationer och kontakter med Kina. Det är för oss oklart i dag vad den diskussionen ska fokusera på.

Därmed har jag täckt in det vi tror kommer att komma in under partnerskapsdiskussionen.

Anf. 118 ANNA-LENA SÖRENSON (S):

Först vill jag ta upp frågan om partnerskapet. Jag tänker på diskussionen om EU:s roll i FN-insatser. Kan ministern se något område i dag där EU kan göra en insats i de konflikthärda som finns i världen i dag?

Sedan var det frågan om Östliga partnerskapet. Ministern sade att det är viktigt med insyn från tredjeland. Du nämnde Norge som exempel. Det kan man tycka är självklart. Men hur ställer vi oss till länder som Vitryssland, Ukraina och Azerbajdzjan? Finns det problem där? Hur tänker man?

Anf. 119 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

När det gäller FN är vår bild i Europa att de som gör insatser i världen är européer och att de som tar störst ansvar för FN-mandaterade insatser i världen är européer. Jag skulle tro att den genomsnittlige fredsbevararen i blå hjälm i dag är en ung muslimsk man.

Jag ser gärna att Sverige och EU tar ett utökat ansvar i internationella fredsinsatser. De sker alltid på FN:s mandat, men FN är beroende av att regionala organisationer ställer upp och utför mandaten. Det som vi tror kan komma att diskuteras är mer att EU ser också en politisk poäng i att direkt stödja FN och att europeiska länder gör det i högre grad. Då kan det handla om det jag nämnde, nämligen att vi koordinerar flera länders bidrag och ställer dem till FN:s förfogande, alternativt tillhandahåller styrkor till FN:s egna insatser. Det finns en politisk poäng i detta, som jag är övertygad om att nämnden också ser, att visa stöd för världssamfundet i sig självt.

Med detta sagt; grunden är att vi alltid känner att vi gör en skillnad, att vi gör relevanta insatser där vi är lämpade för dem. Men jag tror att vi kan göra mer gentemot FN, och det kan vara viktigt i dessa tider. Det är vad jag tror att diskussionen kommer att handla om.

Från svensk sida har vi regelmässigt drivit frågan om flexibilitet, att inte bygga separata strukturer för olika organisationer som tar våra resurser, utan att använda dem vi har på ett flexibelt sätt.

Nästa delmängd i Anna-Lena Sörensons fråga var partnerländer. Det får ske case by case. Östliga partnerskapet handlar om länder som Armenien, Azerbajdzjan, Georgien och så vidare. Även om vi i NBG har talat om Norge och i Edasammanhang talar om Norge finns det också andra exempel, som Anna-Lena Sörenson nämner.

Vill Peter Göthe fylla på något i den senare delen om partnerskapsländerna?

Anf. 120 Departementsrådet PETER GÖTHE:

Östliga partnerskapet är bredare än just kopplat till Försvarsdepartementets område. Vi har en delmängd i detta. Det innehåller egentligen demokrati, god samhällsstyrning, stabilitet, handel, ekonomi, energi, utbildning och kultur.

Försvarsdepartementets del i detta är att titta på hur man inom GSFP kan se till att de får bättre kunskap om vad GSFP är, vad EU gör och så vidare. Där har vi inte sett några konkreta förslag än. Precis som statsrådet säger får vi vänta på exakt vad detta innebär för oss. Jag tror att det kommer att handla om att se från fall till fall. Några av länderna kommer att vara svårare och några kommer att vara enklare.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga om EU–Kina till statsrådet. När försvarsministern ska diskutera den punkten börjar man misstänka att det är vapenembargot som är på väg in. Finns det några tecken på att kineserna har börjat göra framstötter och aktivera sig i frågan?

Anf. 122 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Ordförande! Vi har försökt att ställa exakt den frågan och försökt att lyssna med UD. Nu vet jag inte om UD har varit här än eller kommer senare. Vi har inga indikationer på att det är vad det handlar om denna gång. Däremot vet vi i det här läget nästan ingenting om vad det kan tänkas handla om. Såvitt vi nu känner till är det inte den frågan som är tänkt att komma upp.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 3, Partnerskap.

I anslutning till försvarsministrarnas möte har Europeiska försvarsbyrån styrelsemöte. Det är en informationspunkt.

Anf. 124 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Det är i huvudsak pooling and sharing-diskussionen. Eda är en facilitator för att hjälpa de europeiska länderna. Det är standardiseringsfrågor och överblicksfrågor. Eda har möjlighet att hjälpa oss att kartlägga vilka samarbeten som förekommer och därmed tydliggöra möjligheterna som finns liksom eventuella standardiseringsmöjligheter.

Anf. 125 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Sedan var det den gemensamma middagen. Carl Bildt kommer hit först på onsdag. Jag vet inte om försvarsministern har något särskilt att säga. Annars lägger vi den frågan till handlingarna.

Anf. 126 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Det är diskussioner. Jag har indikerat den miljö vi just nu lever i i det europeiska samarbetet. Många länder är pressade. Jag tycker att det har varit en avtagande fart – i alla fall i min del av samarbetet. Det är också beroende på att många länder står inför försvarsreformer och befinner sig i pressade insatser. Det tillsammans har gjort att det har tacklat av en del. Vi behöver vitalisera detta. Det är inte mycket mer att säga om den diskussionen.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen även på denna punkt.

Enligt våra anteckningar skulle vi vara klara för i dag. Har försvarsministern något att tillägga?

Anf. 128 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M):

Nej, ordförande, inte annat än att vi inför nästa möte ska säkerställa att vi har samma ordning på våra punkter. Då kommer informationen till

er att bli bättre strukturerad. Vi hade en helt annan ordning än den ni ville ha på mötet. Det ska jag be kansliet att verkligen kontrollera.

2011/12:13
25 november

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att det gick bra ändå.

Vi tackar försvarsministern med medarbetare för i dag.

5 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkringsfrågor)

Statsrådet Ulf KristerSSon

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkringsfrågor) den 17 juni 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkringsfrågor) den 1–2 december 2011

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Ulf KristerSSon med medarbetare välkomna.

Jag tror inte att det finns några A-punkter.

Det finns en återrapport från juni. Det låter lite åldersstiget. Vill statsrådet säga någonting?

Anf. 131 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Mötet gällde en process som våra vänner i Storbritannien startade. Hårt förenklat handlar det om hur man ska se på de nordiska och nordeuropeiska vanliga bosättningsbaserade välfärdsmodellerna. Hur ska de förhålla sig till de mer arbetsbaserade förmånerna i andra länder? Där har Storbritannien, med vårt stöd, det tog jag upp förra gången, tagit upp detta som ett potentiellt bekymmer. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Det var en politisk diskussion i juni om detta. Flera länder, Sverige inkluderat, ställde sig bakom att detta bör diskuteras politiskt snarare än juridiskt, med den grundläggande synpunkten att respekten för olika länders val av välfärdsmodeller är en grundläggande del av EU:s samarbete på området. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<Ingenting talar för att Storbritannien kommer att vika sig. Ingenting talar heller för att de nordiska länderna kommer att tycka annorlunda än vad vi har tyckt tidigare. Det här kommer att fortsätta som en politisk process. Om vi blickar långt framåt finns betydande risker för svensk del i detta. Vi har åtskilliga bosättningsbaserade sociala förmåner som skulle kunna komma i konflikt med kommissionens uppfattning om hur direktiven ska tolkas. Det är en process vi får återkomma till. Jag tycker att det är väsentligt att vi har en tydlig ståndpunkt i frågan.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går in på dagens lista. Först är det punkt 3 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Det är en beslutspunkt. Den har varit uppe i socialförsäkringsutskottet den 24 november. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt. Inga avvikande meningar anmälades.

Anf. 133 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Det handlar om den framstegsrapport som presenterades i juni och som nu går till beslut. Vi har alltså försökt att lösa frågan hur arbetslösa egenföretagare ska hanteras i gränsgångarsituationer.

Vi har tyckt att hela frågan har varit viktig eftersom den påverkar framför allt de svensk-danska och svensk-norska relationerna. Grundregeln är, som ni vet, att den som blir arbetslös ska återgå till bostättningslandet för arbetslöshetsförmåner. Det gäller även egenföretagare. Men det finns länder som inte har den sortens försäkringar för egenföretagare, och då skapas nu en kompromiss. Den innebär att egenföretagare kan vara kvar i sysselsättningslandets försäkring i stället. Kompromissen begränsar gruppen väsentligt. Vi tycker att man kan ställa sig bakom kompromissen därför att vi därigenom får igenom väsentliga förändringar som har med de svenska gränsgångarna att göra.

Är vi fortfarande säkra på att det inte finns en blockerande minoritet? Det vet vi ännu inte. Nej.

Det finns fortfarande en liten risk att det här inte löser sig. Då finns frågan kvar. Det vi nu antar är att den blockerande minoriteten kommer att upphöra de kommande dagarna fram till beslutstillfället på onsdag.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 3.

Eva-Lena Jansson har en fråga under punkten Övriga frågor. Du får förklara själv.

Anf. 135 EVA-LENA JANSSON (S):

Herr ordförande! I går fick vi information i socialförsäkringsutskottet. Då nämnde jag att man egentligen inte hade någon diskussion om det som Hillevi Engström ska ta upp i dag. Det gäller punkt 9.

I rapporten finns ett antal frågor som ska diskuteras, bland annat: Vilka olika möjligheter och sätt finns det att stöpa om de sociala trygghetssystemen och sammansättningen av arbetskraftskostnaden i syfte att öka efterfrågan på tillgång till arbetskraft samt att förbättra de offentliga finansernas hållbarhet?

Den frågan tänkte jag ta upp med Hillevi Engström och höra vad hon har att anföra. Men det är statsrådet som är ansvarig för en stor del av frågorna som rör de sociala trygghetssystemen. Vilket är medskicket från socialförsäkringsministern i dessa frågor?

Anf. 136 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG:

Jag svarade på den frågan i går. Den måste ses ur två perspektiv.

Å ena sidan måste vi ha trygghetssystem som stimulerar till arbete, inte minst i dessa tider med en finansiell kris, som vi står mitt i. Å andra sidan är det mycket viktigt att vi upprätthåller adekvata nivåer i de trygghetssystem vi har. Det är också viktigt för att minska fattigdomen under kristiderna. Det är den linje som Sverige har drivit angående yttrandet från KST – om det är det vi pratar om – eller ståndpunkter som kommer från Emco, sysselsättningskommittén. Det kommer Hillevi Engström att återkomma till. Det är vårt medskick till Arbetsmarknadsdepartementet i de diskussionerna. Det är viktigt att hålla ordning på båda benen samtidigt i processen.

Anf. 137 EVA-LENA JANSSON (S):

Det fanns i Epscorapporten också diskussioner om pensionssystemen. Har ni några kommentarer om det?

Anf. 138 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG:

Den svenska hållningen på den sidan är väl känd. Vi har reformerat vårt pensionssystem, och det fungerar väl i det sammanhanget. Vi kommer alltid ut väl i jämförande situationer. Där har vi inga ambitioner att göra något utöver det vi har på den nationella agendan.

Anf. 139 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Den återkommande svenska synpunkten i alla dessa pensionsdiskussioner har varit gärna erfarenhetsutbyte och gärna jämförelser, men i grund och botten helt separata beslut. Det finns inga skäl att ändra på det.

Det är i det ljuset vi ska se de möjliga krockarna mellan olika direktiv; jag nämnde tidigare den brittiska synpunkten. Vi ska hålla rågången tydlig, att kommissionens intresse att harmonisera olika välfärdssystem inte ska bifallas.

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsrådet med medarbetare för i dag.

Statsrådet Erik Ullenhag

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (integration och diskriminering) den 17 juni 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (integration och diskriminering) den 1–2 december 2011

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Erik Ullenhag med medarbetare mycket välkomna.

Vi har inga A-punkter. Vi har en återrapport från juni. Vill statsrådet säga något om den?

Anf. 142 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Nej, jag har faktiskt redan gjort det, herr ordförande. Jag smög in den i samband med mitt förra möte här. Den handlade om romer.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Jag erinrar mig det när statsrådet säger det.

Då går vi vidare till punkt 7 om likabehandling av personer. Det är en informationspunkt.

Anf. 144 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Jag har varit i nämnden ett par gånger tidigare om detta. Det är ett ärende som finns i systemet. I juli 2008 presenterade kommissionen ett förslag till ett direktiv i syfte att bredda och utvidga skyddet mot diskriminering på grund av religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Egentligen handlar arbetet, lite förenklat, om ifall man ska få samma typ av skydd mot diskriminering på dessa grunder.

Arbetet har nu pågått i tre år. Ska jag vara helt uppriktig sitter arbetet fast, av det skälet att det kräver enhällighet i rådet. Det finns ett par regeringar, i synnerhet en av de större medlemsstaterna, som är mycket tydliga även utåt, så jag kan säga det här. Tyskland har till och med i sin regeringsförklaring sagt att de inte tänker släppa fram ett förstärkt diskrimineringsskydd på EU-området.

Den fråga som har funnits är om kommissionen kommer att återta direktivet eller inte. Där har Viviane Reding – jag tog upp frågan när jag träffade henne i Bryssel – varit mycket tydlig med att hon vill ha kvar direktivförslaget och hoppas kunna komma framåt.

Det sker ett arbete under hand. Varje ordförandeskap försöker driva frågan i någon mån framåt. Det polska ordförandeskapet kommer att presentera vad de har gjort under sitt ordförandeskap. De har tittat särskilt på skrivningar vad gäller diskriminering på grund av ålder. Den diskussion som finns och har funnits mellan medlemsstaterna gäller inställningen till diskrimineringsskydd vad gäller ålder. En fråga som behandlas gäller om lagreglerade åldersgränser ska undantas från ett diskrimineringsskydd på EU-nivå eller inte. Hur ska det se ut i till exempel

hälso- och sjukvårdssektorn? Det finns ett antal frågor där man i och för sig har fått någorlunda samstämmighet med lite olika inriktningar, men i grunden handlar det om att det krävs enhällighet, och det finns inte.

Det som kommer att ske på Epscorådet är att man presenterar en lägesrapport vad gäller arbetet. Det sker nog inte så mycket mer än så. Det polska ordförandeskapet kommer att återrapportera där.

Jag upprepar den svenska ståndpunkten, nu när jag träffar EU-nämnden: Sverige har verkat för ett brett direktiv mot diskriminering och välkomnar i stort direktivförslaget.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Vad är den tyska invändningen?

Anf. 146 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Jag ska vara lite filosoferande. Den tyska invändningen är i grunden att EU inte har med det att göra. Det handlar väl också om den klassiska diskussionen. EU-nämnden är väl bekant med den tyska författningsdomstolens dom. Kan det här gå in bland grundläggande rättigheter? I grunden är det fråga om subsidiaritet. Det här ska avgöras i Tyskland och i de andra medlemsstaterna, inte på EU-nivå. Det har varit mycket diskussioner i Tyskland om den diskrimineringslagstiftning som finns på EU-nivå. Det har gjort att man inte vill gå vidare.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Delstaterna i Tyskland?

Anf. 148 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Exakt vilken nivå kan jag tyvärr inte redogöra för.

Anf. 149 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen i dag.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar Göran Hägglund med medarbetare välkomna. Det finns inga A-punkter. Det finns en återrapport från den 3 oktober. Vill statsrådet säga någonting om den?

Anf. 151 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Statsrådet vill gärna tala, eftersom det är ett roligt besked.

Jag var här senast den 30 september. Det handlade då om Epsco den 3 oktober. Vi ska tala om annat nu, men låt mig ändå säga några ord om det. Den 3 oktober i Luxemburg deltog Hillevi Engström för svensk del. Vid mötet antogs rådsslutsatser som handlar om hantering av de demografiska utmaningarna. Vi diskuterade det. Fokus i rådsslutsatserna låg på behovet av bättre samordning av alla de parallella forum där demografiska utmaningar diskuterades. När vi hade samråd här inför mötet fick jag medskick från nämnden om att lägga fram förslag om ett mindre tillägg om vikten av social hållbarhet vid sidan av finansiell hållbarhet när vi talar om modernisering av våra sociala trygghetssystem. Här har vi vunnit en enastående seger genom att vi fick stöd för det tillägg som lades fram. Det fanns ett visst missnöje med att vi var så sent ute, men det blev verklighet. Visst är det roligt?

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:

Gratulerar! Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går långt fram i dagordningen och kommer till våra punkter 13, 14 och 15. Mitt förslag är att vi tar de punkterna i klump. De förefaller vara relativt okontroversiella.

Anf. 153 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Herr ordförande! Detta handlar om Epsco den 2 december. Upplägget är att börja med de tre rådsslutsatser som står på dagordningen för antagande. De handlar om kroniska luftvägssjukdomar hos barn, kommunikationsstörningar hos barn och minskning av klyftorna på hälsoområdet. Sedan finns också ett förslag till hälsoprogram för 2014–2020 som är på dagordningen.

Vad gäller kroniska luftvägssjukdomar handlar det om att stärka insatserna för att förhindra uppkomsten av sjukdomar i andningsorganen hos barn och att förbättra insatserna för tidig upptäckt och behandling av de sjukdomarna. Vi välkomnar bland annat skrivningar som finns om att stärka patientens ställning. Vi ser inga skäl till att Sverige inte skulle

ställa sig bakom förslaget som det ser ut efter förhandlingarna i rådsarbetsgruppen.

När det gäller kommunikationssvårigheter – om vi tar allt på en gång – handlar det om hörsel- och talproblem. Det polska ordförandeskapet har tagit initiativ till rådsslutsatser här. Det handlar om tidig upptäckt och behandling av kommunikationsstörningar hos barn och om att ta hjälp av verktyg, till exempel e-hälsa eller andra innovativa lösningar. Tyngdpunkten ligger också här på tidig upptäckt och preventiva insatser. Sverige har ansett att detta är en angelägen fråga då det handlar om att ta till vara och stärka barnens rättigheter och intressen. Vi anser att Sverige bör ställa sig bakom rådsslutsatserna.

Den tredje delen handlar om utjämning av skillnaderna i hälsa genom samordnade åtgärder för att främja en hälsosam livsstil. Detta har varit ett prioriterat område för flera ordförandeskap. Polackerna har förstått fört det vidare. Framför allt har man lyft fram levnadsvanornas betydelse för hälsoutvecklingen och behovet av att tidigt i livet utveckla vad man kallar för ett hälsosökande beteende. För att förbättra situationen lyfter man fram hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder som det främsta verktyget för att skapa medvetenhet om hälsans betydelse och möjliggöra för fler att göra hälsosamma val. Det här ligger väl i linje med svenskt folkhälsopolitiskt arbete.

Sverige har vid dessa förhandlingar bland annat verkat för att alkohols roll som riskfaktor för hälsoutvecklingen tydliggörs och att det görs en balanserad avvägning mellan generella åtgärder och riktade åtgärder mot utsatta grupper. Vi har också framfört att det är viktigare att skapa strategiska samarbeten mellan de sektorer som har störst inverkan på hälsoutvecklingen för att politiken på det här området ska bli så effektiv som möjligt och nå resultat. Vi anser att Sverige kan ställa sig bakom förslaget till rådsslutsatser även i det här avseendet.

Vill ordföranden att jag ska säga något om programmet för hälsa och tillväxt, eller ska vi nöja oss med detta?

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Vi kan vänta lite med det. Vi tar frågor på dessa tre punkter. Ingen har frågor; det var tydligen stor uppslutning.

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkterna 13, 14 och 15.

Vi går vidare till punkt 16.

Anf. 155 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Det handlar om programmet för hälsa och tillväxt 2014–2020. Ganska sent har frågan om revidering av hälsoprogrammet lyfts upp på dagordningen för sammanträdet den 2 december. Det finns ett förslag som presenterades av kommissionen den 9 november, och det finns vid det här mötet en första möjlighet för medlemsstaterna att lämna synpunkter.

Det polska ordförandeskapet har bett om svar på några frågor. Man vill att vi ska diskutera några olika delar. Vi medlemsländer ombeds att ge våra preliminära reaktioner på prioriteringar för programmet för hälsa och tillväxt och för upplägget för genomförandet. Det nya hälsoprogrammet har en något annorlunda inriktning än de föregående program-

men. Fokus kommer att ligga på ett mindre antal men mer omfattande insatser som har ett bevisat mervärde på EU-nivå. Insatserna ska generera konkreta resultat på områden där behov eller luckor har identifierats, vilket verkar klokt. Sverige har välkomnat den utvecklingen främst för att nå en långsiktighet i insatsernas effekter genom ett mer strukturerat arbete mellan medlemsstaterna.

Målen för det nya programmet är av mer specifik karaktär än föregående program och syftar alla till att stärka den ekonomiska tillväxten genom en bättre hälsa. De fyra målen är att bidra till innovativa och hållbara hälsosystem, att öka tillgängligheten till bättre och säkrare hälso- och sjukvård för EU-medborgare, att förhindra sjukdomar och främja en god hälsa samt att skydda medborgare från gränsöverskridande hälsohot. Vi tänkte säga att vi preliminärt – vi är i ett tidigt skede än så länge – välkomnar det övergripande målet om hälsa för tillväxt, och i förhandlingar om Lissabonstrategin drev Sverige till exempel på för att folkhälsoarbete skulle inarbetas som en viktig drivkraft för ökad tillväxt.

Vi tycker att det här är hyggligt bra strukturerat och att det går åt rätt håll. Det är alldeles för tidigt att ge några mer precisa kommentarer, men allmänt sett är det bra.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Därmed har vi kommit till Övriga frågor. Där är det ett antal som faller under Göran Hägglunds ansvar. Det finns också en fråga som ligger hos Eskil Erlandsson. Det gäller livsmedel avsedda för spädbarn. Finns det någonting under de övriga frågorna som statsrådet vill ta upp?

Anf. 157 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Nej, jag vill bara påminna om att vi fortsatt har ett bekymmer när det gäller patientinformation. Det är en fråga som vi har diskuterat flera gånger tidigare. Ni vet att förslaget riskerar att kollidera med den svenska konstitutionen. Det pågår mycket kontakter med länder som har samma problem som vi. Kommissionen har hittills inte riktigt reagerat på våra vid det här laget rätt starka påpekanden om att vi har utomordentligt stora problem med det från yttrandefrihets- och tryckfrihetssynpunkt. Flera länder, som >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, har likartade problem som vi.

Jag bara påminner om att detta är en besvärlig fråga. Vi jobbar så mycket vi kan med att påverka andra länder och självklart också kommissionen för att få dem att ta reson. Det här är inte bra.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar Göran Hägglund med medarbetare för i dag.

8 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämslällldhet)

Statsrådet Nyamko Sabuni

Återrapporl från möle i Europeiska unionens råd för sysselsätlning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämslällldhet) den 7 mars 2011

Återrapporl från informellt ministermöle den 21 oktober 2011

Information och samråd inför möle i Europeiska unionens råd för sysselsätlning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämslällldhet) den 1–2 december 2011

Anf. 159 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar Nyamko Sabuni med medarbetare välkomna. Vi har bara en punkt, men innan vi kommer till den har vi två återrapporler, en väldigt gammal från den 7 mars och en från den 21 oktober. Vill statsrådet säga någonting, eller ska vi öppna för frågor direkt?

Anf. 160 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! Ni i nämnden beslämmer hur ni vill ha det.

Anf. 161 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor, så vi lägger återrapporlerna till handlingarna.

Vi går till punkt 11 om genomförandet av handlingsplanen från Peking.

Anf. 162 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! Jag vill börja med att säga att jag den 18 oktober hade överläggningar med arbetsmarknadsutskottet. Vi kunde ganska snabbt finna att det fanns stöd för den svenska ståndpunkten. Men vi fick också med oss ett par kloka tillägg till ståndpunkten som jag nu tänkte passa på att redovisa.

Regeringen har aktivt verkat för att skrivningar om att uppmuntra olika former av arbete skulle ersätlas med mer generella skrivningar. Bakgrunden är att eftersom länders arbetsmarknad och framför allt arbetsmarknaden för kvinnor ser olika ut finns det länder som tycker att det är okej att uppmuntra till exempel sämre anställningsvillkor och deltidsarbete i större utsträckning än vad vi vill, som har utvecklal arbetsmarknaden för kvinnor. Därför arbetade Sverige aktivt för att få bort de specifika skrivningarna om olika arbetsformer för kvinnor för att få generella skrivningar om att göra det möjligt för kvinnor att kombinera arbete, familj och privatliv på samma villkor som männen.

På svenskt initiativ och efter tillägget från utskottet innehåller slutsatserna nu skrivningar som betonar vikten av bra tillgång till barnomsorg och äldreomsorg som en förutsätlning för att kvinnor ska få möjligheter att verka på arbetsmarknaden.

Slutsatserna lyfter också fram frågan hur den ekonomiska krisen kan komma att påverka jämslällldhetsarbetet i EU. Det kommer, efter önskemål från oppositionen, från Arbetsmarknadsdepartementet. Det var en paragraf som inte fanns tidigare, men nu slår det tydligt och klart att

vikten av den ekonomiska situationen inte påverkar våra strävanden mot det jämställda samhället.

Jag vill bara påpeka att jag tycker att slutsatserna är bra. Jag tror att mycket hänger ihop med att rapporten som ligger till grund för slutsatserna är producerad av Jämställdhetsinstitutet i Vilnius. Tidigare har vi haft den typ av produktioner som ordförandeskapet självt har gjort. Då har det kunnat ha olika kvalitet beroende på vilket land som har varit ordförande för tillfället. Den nya metoden, att Jämställdhetsinstitutet producerar rapporten där de är objektiva och utgår från fakta, har gjort att jag tycker att slutsatserna nu håller relativt god kvalitet.

Med det sagt är det klart att de inte håller den höga standard som vi skulle vilja ha om vi fick formulera dessa slutsatser själva. Det är en kompromiss mellan länder som är mindre utvecklade och oss som kanske vill gå ännu längre. Vi tycker ändå att slutsatserna är tillräckligt bra för att Sverige ska stödja dem.

Anf. 163 PATRIK BJÖRCK (S):

Vi noterar med tillfredsställelse dels att vi hade en bra överläggning i utskottet, dels att statsrådet har lyckats i förhandlingarna och tagit hänsyn till det som utskottet anförde. Vi tycker att det är positivt och ställer oss bakom.

Anf. 164 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Som jag har förstått det har vi i utskottet haft avvikande mening på den här punkten. Jag hade tänkt framföra samma avvikande mening här. Frågan är om ordföranden vill att jag läser upp den, för det är mer än en halv sida, eller om det godtas att vi lägger fram samma avvikande mening som i utskottet.

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att det räcker. Vi har den noterad vid kansliet och kan transportera över den.

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 11, men det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som lades fram den 18 oktober i arbetsmarknadsutskottet. Även med hänsyn tagen till den finns det stöd för regeringens position.

Frågan är om statsrådet vill säga någonting under Övriga frågor, punkt 17 c och d. Det gäller lägesrapport i ett antal frågor samt informellt möte mellan familje- och jämställdhetsministrarna i Krakow. Vill statsrådet säga någonting eller bara svara på frågor?

Anf. 166 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! På det mötet hade vi en diskussion om ett mammaledighetsdirektiv. Det framkom att positionerna är relativt låsta fortfarande. Flera medlemsstater kan inte tillmötesgå det som parlamentet efterfrågar. Det visste ordförandeskapet och det förstår kommissionen.

Tanken var att vi återigen skulle uttrycka medlemsstaternas olika synpunkter för att kommissionen och ordförandeskapet skulle känna sig styrka i samtal med parlamentet. Vi hoppades att parlamentet skulle ta större hänsyn till de olika regelverk som finns i olika länder. Vi säger att

2011/12:13
25 november

utgångspunkten för ett mammaledighetsdirektiv måste vara att ge kvinnor rätten att vara mammalediga och att de länder som är väl utvecklade på detta område måste kunna få fortsätta med sina system utan förändringar åt det håll som parlamentet nu önskar.

Det stannade vid det. Vi får återkomma till frågan ytterligare en omgång. Den frågan diskuteras ju framför allt av arbetsmarknadsministrar. Kanske har arbetsmarknadsministern ytterligare information efter det möte som vi hade i Krakow.

Anf. 167 PATRIK BJÖRCK (S):

Hur är det med lägesrapporten om kvinnor och bolagsstyrelser?

Anf. 168 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Det är sagt att kommissionen kommer att informera om sina tankar i fråga om jämnare könsrepresentation i bolagsstyrelser. Det kommissionen nu säger att de vill göra är att lägga fram förslag om en lag som de kommer att betrakta som en rekommendation till medlemsstaterna. Den kommer inte att bli bindande, men för de länder som vill följa kommissionens rekommendationer kommer det att vara möjligt att införa en lag för kvotering till bolagsstyrelser.

Anf. 169 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar för informationen under Övriga frågor.

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Vi går över till ungdomsfrågorna. Den första punkten handlar om den östliga dimensionen.

Anf. 171 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! På rådsmötet är det två punkter. Vi har en besluts-punkt, som jag börjar med, som handlar om att anta rådsslutsatser om den östliga dimensionen av ungdomars deltagande och rörlighet.

Inom ramen för EU-samarbetet har vi fastslagit åtta prioriterade om-råden, varav två är Ungas deltagande och Unga och världen, vilket också har gjort att trio-ordförandeskapet, Polen, Danmark och Cypern, har valt att arbeta med och fokusera på ungdomars deltagande som sin övergri-pande prioritering.

Som ni kanske känner till tog Sverige och Polen initiativ till Östliga partnerskapet 2008, vilket också speglas i de rådsslutsatser som ordfö-randeskapet lägger fram här. De har fokus på det övergripande temat Ungas deltagande, och det är mer riktat mot våra närmaste grannar i öst. Det kan vi se närmare i de slutsatser som finns.

Mot den bakgrunden fokuserar vi som sagt på ungdomssamarbete, ungdomsutbyte och samarbete mellan ungdomsarbetare i EU och våra grannländer i öst. En central utgångspunkt är att öka mobiliteten och dialogen mellan ungdomar och ungdomsarbetare, men också att bidra till ömsesidig förståelse länderna emellan och inte minst till demokratisk utveckling.

Tanken är att samarbetet också kan stärka kunskapsutveckling och anställbarhet hos ungdomar i vår del av världen. Inte minst kan den typen av samarbete utveckla civilsamhället i framför allt öststaterna. Vi har mycket erfarenhet av och kunskap om regelverk genom vår egen politik när det gäller det civila samhället.

Medlemsstaterna och kommissionen uppmuntras att främja detta samarbete och undanröja de hinder som kan finnas. När det gäller främ-jandet ges exempel på vad man skulle kunna göra. Det handlar om in-formationsspridning. Det handlar om att främja olika typer av erfaren-hetsutbyte, inte minst om att främja studier i främmande språk. Man uppmuntrar också kommissionen att utnyttja de möjligheter som finns till samarbete inom ramen för EU-programmet Ung och aktiv i Europa och Östliga partnerskapets ungdomsprogram.

Vi stöder dessa slutsatser. Vi tycker att de är bra. Vi tror att vi behö-ver utveckla vårt samarbete med ungdomar och ungdomsarbetare i den del av världen som ordförandeskapet har valt för att utveckla deras civil-samhälle och inte minst stärka relationer mellan våra delar av världen.

Anf. 172 ORDFÖRANDEN:

Frågan har också varit uppe i kulturutskottet den 22 november. Då fanns det inga avvikande meningar.

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 7.

Vi går vidare till punkt 8 som behandlar ungdomssamarbete utanför EU. Det är en diskussionsfråga. Den har också varit uppe i kulturutskottet.

Anf. 173 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! Ordförandeskapet har rest ett par frågor som de vill diskutera närmare. De vill höra erfarenheter från medlemsstater om hur det är att arbeta med ungdomssamarbetet internationellt och få svar på frågan: Vad skulle EU, alltså kommissionen, kunna göra närmare på detta område?

För vår del har vi lång erfarenhet av samarbete över nationsgränser, inte minst om man tänker på de baltiska länderna och Polen. Innan de blev medlemmar i EU hade vi ett väl utvecklat samarbete. De erfarenheterna kommer vi att lägga fram, hur det har sett ut och hur det har kunnat te sig. Framför allt kommer vi att landa i att vi har ett väl organiserat civilsamhälle som finansieras med statliga medel och därmed skapar förutsättningar för våra ungdomar att kunna utföra denna typ av samarbete i gemenskap med andra ungdomar i världen.

Vi har också som sagt fått föreslå hur kommissionen skulle kunna jobba med de här frågorna. Framför allt skulle vi vilja lyfta fram frågan hur man kan få ungdomar att delta mer i de globala processer som pågår inom ramen för FN, Europarådet eller vad det kan handla om. Sverige är väldigt duktigt där. Vi har alltid med oss ungdomsdelegater i delegationer som åker till FN i samband med generalförsamlingen.

Det som vi menar behöver göras är delvis att kommissionen uppmuntrar medlemsstater att se till att fler kan skicka ungdomsdelegater samt se till att det finns möjligheter för dessa ungdomar att förbereda sig inför den typen av aktiviteter, vilket vi brukar göra i Sverige. Då skulle man kunna använda sig av programmet Ung och aktiv i Europa genom att stödja den typen av aktiviteter innan man skickar ungdomar till de stora och viktiga diskussionerna inom ramen för till exempel FN. Vi välkomnar den diskussionen.

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 8.

Vi har eventuellt några övriga frågor. Det är punkt 17 c, Rapport om EU:s strukturerade dialog med ungdomar. Det gäller information från ordförandeskapet. Finns det någonting att säga om det?

Anf. 175 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Inte mycket. Vi kommer nog bara att få en lägesbeskrivning. Vi har ju följt upp den strukturerade dialogen och kommit fram till att den fungerar relativt bra men att man kan utveckla arbetsmetoder. Framför allt kan vi bli bättre på återkoppling till ungdomar. Vi kommer väl att få något slags fortsatt information efter den utvärdering som gjordes vid förra ordförandeskapet.

Anf. 176 ORDFÖRANDEN:
Då tackar vi för den informationen.
Vi tackar statsrådet med medarbetare för i dag.

2011/12:13
25 november

10 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning)

Arbetsmarknadsminister Hillevi Engström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 3 oktober 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 1–2 december 2011

Anf. 177 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar Hillevi Engström med medarbetare välkomna. Det finns inga A-punkter, men det finns en återrapport från den 3 oktober. Vill statsrådet säga någonting om den?

Anf. 178 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Om det finns några frågor kan jag svara på dem. Annars tänkte jag inte säga någonting.

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor på återrapporten? Nej. Då lägger vi den till handlingarna.

Arbetsmarknadsutskottet har överlagt vid ett antal tillfällen i de frågor som kommer upp här. Den första frågan på listan är såvitt jag kan se en fråga om minimikrav för arbetstagares hälsa etcetera. Det är en informationspunkt som eventuellt kan bli beslut. Vi får se.

Anf. 180 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Då går jag över till dagordningspunkt 4. Ordförandeskapet vill på rådsmötet informera om förhandlingen beträffande kommissionens förslag till reviderat direktiv om elektromagnetiska fält.

Det finns redan ett direktiv om elektromagnetiska fält från 2004. Efter att det direktivet antogs kom det dock invändningar, särskilt från sjukvården. Man ansåg att direktivets gränsvärden var sådana att det skulle vara mycket svårt att genomföra magnetröntgenkameraundersökningar. Tidsfristen för att genomföra direktivet blev därför förlängd, och kommissionen började jobba på ett nytt reviderat direktiv som nu har lagts fram. Det nya direktivet har reviderade gränsvärden och ett undantag för arbete med magnetröntgen.

Regeringen delar kommissionens bedömning att det finns behov av ändringar. Vi har samma utgångspunkt som under arbetet med direktivet från 2004, att alla arbetstagare ska ges samma skydd, och eventuella undantag från direktivet bör grundas på en konkret konsekvensbedömning. Direktivet är dessutom mycket tekniskt. Det är viktigt att det formuleras på ett lättbegripligt och tekniskt korrekt sätt. Bland annat driver regeringen att de gränsvärden som anges ska vara toppvärden och inte genomsnittsvärden, vilket är kommissionens förslag. Forskning visar nämligen att man inte alltid får en korrekt bild av de negativa hälsoeffekterna när man tittar på genomsnittsvärden.

Jag var i arbetsmarknadsutskottet och överlade i frågan den 22 september och fick då stöd för regeringens ståndpunkt.

Förhandlingarna under hösten har präglats av motsättningar mellan medlemsstaterna huvudsakligen när det gäller undantagsregeln, alltså den för magnetröntgenkamera, och gränsvärdena. Det polska ordförandeskapet har därför inte lyckats slutföra förhandlingarna.

Lägesrapporten som ordförandeskapet kommer att presentera på mötet ger en god beskrivning av hur förhandlingsläget ser ut. Jag föreslår att Sverige kan ställa sig bakom lägesrapporten.

Anf. 181 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 4.

Vi går till punkt 5 om Europeiska fonden för globaliseringseffekter.

Anf. 182 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Det polska ordförandeskapet väntas på rådsrådet presentera en lägesrapport om förhandlingen om en revidering av Europeiska globaliseringsfonden. Som ni kanske känner till skapades fonden 2007 i syfte att ge ekonomiskt stöd till de arbetstagare som har blivit uppsagda till följd av globaliseringen.

Den nu pågående förhandlingen rör två tillfälliga förändringar i förordningen som infördes i samband med en större översyn av regelverket 2009. Fondens målgrupp utvidgades då till att inkludera arbetstagare som hade sagts upp på grund av den ekonomiska krisen. Man ändrade medfinansieringsgraden så att medfinansieringen från fondens sida höjdes från 50 till 65 procent.

Dessa tillfälliga förändringar, det så kallade krisundantaget, löper nu ut vid årsskiftet. Kommissionen lade i somras fram ett förslag som innebär att krisundantaget förlängs med två år, det vill säga till utgången av 2013.

Jag överlade med arbetsmarknadsutskottet den 22 september i denna fråga och fick då riksdagens stöd för att Sverige i förhandlingarna skulle motsätta sig en förlängning av krisundantaget. Sveriges principiella ståndpunkt är att huvudansvaret för arbetsmarknadsåtgärder och omställning ska ligga hos medlemsländerna. EU:s roll ska vara stödjande och fungera som ett komplement. Att ge ekonomiskt stöd till arbetstagare som har blivit uppsagda på grund av den ekonomiska krisen anser regeringen vara medlemsstaternas uppgift och inte EU:s. Ansvarsfördelningen mellan medlemsstaterna och EU är också någonting som bör avspeglas i medfinansieringsgraden från fonden.

Kommissionens förslag har under hösten diskuterats i rådsarbetsgruppen för sociala frågor. Det har funnits ett antal länder som har varit positiva till kommissionens förslag, men det har också funnits ett antal länder som i likhet med Sverige har reserverat sig mot kommissionens förslag. Det har därför inte gått att få någon kvalificerad majoritet vare sig för kommissionens förslag eller för det kompromissförslag som ordförandeskapet har lagt fram.

På rådsrådet kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport som ger en beskrivning av förhandlingsläget. Mitt förslag är att Sverige på rådsrådet välkomnar rapporten. Ordförandeskapet väntas även gå

2011/12:13
25 november

igenom de kompromissförslag som tidigare har diskuterats i rådsarbetsgruppen.

Om det vid rådsmötet blir en diskussion avser jag att framföra Sveriges principiella anledning att motsätta sig en förlängning av krisundantaget och därmed de kompromissförslag som har lagts fram av ordförandeskapet.

Diskussionerna inom rådet om förslaget har i hög grad kretsat kring behovet av att visa solidaritet mellan medlemsländer. Vid en eventuell diskussion på rådsmötet avser jag att framföra att regeringen fäster stor vikt vid det sysselsättningspolitiska samarbete som bedrivs inom EU. I mångt och mycket är de utmaningar som EU:s medlemsstater möter på arbetsmarknaden gemensamma. Vi bör då arbeta tillsammans för att nå lösningar.

Strukturomvandlingen på arbetsmarknaden måste mötas och stödjas på bästa sätt. Ett effektivt samarbete inom EU är viktigt för att stimulera medlemsstaterna att genomföra nödvändiga reformer för att få fler i arbete.

Samarbete på området bedrivs i första hand genom erfarenhetsutbyte, utvärdering och gemensamma målsättningar. Det ser vi positivt på från Sveriges sida, som ett sätt att lära av varandra. Däremot tycker jag att det är viktigt att i detta sammanhang lyfta fram att det även i kristider är viktigt att visa respekt för vad som är medlemsstaternas eget ansvar.

Jag avser därför att vid en eventuell diskussion på rådsmötet framföra Sveriges syn, att ekonomiskt stöd till arbetstagare som har blivit uppsagda på grund av den ekonomiska krisen är medlemsstaternas uppgift och inte EU:s.

Även fondens effektivitet har debatterats. Om detta kommer upp på rådsmötet avser jag att säga att Sverige på basis av tillgängliga siffror inte har övertygats om fondens effektivitet och att vi ser med oro på att ingen utvärdering av fonden ännu har gjorts. Skulle det å andra sidan vara så att övriga länder i den blockerande majoritet som nu finns är villiga att börja diskutera kompromisser föreslår jag att Sverige ändå deltar i en sådan diskussion och att vi försöker uppnå ett så bra resultat som möjligt utifrån våra ståndpunkter att vara restriktiva. Vi får återkomma till vad som händer på rådsmötet.

Det är mitt förslag till upplägg.

Anf. 183 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! När det gäller det senaste – att regeringen kan vara med och delta i en fortsatt diskussion – tycker jag att det är positivt.

Annars är det viktigt att komma ihåg att när det tillfälliga krisundantaget gjordes hade man en helt annan prognos för krisens utveckling än vad som faktiskt blev fallet. Det är det som gör att man nu föreslår att detta ska fortsätta.

Vi anmälde avvikande mening från Socialdemokraterna i arbetsmarknadsutskottet. Vi står fast vid den avvikande meningen i dag.

Anf. 184 JACOB JOHNSON (V):

Det var en gemensam avvikande mening från S och V i arbetsmarknadsutskottet. Också jag står fast vid den i dag. Sverige ska verka för en förlängning av det tillfälliga undantaget.

Anf. 185 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar detta så att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna såsom statsrådet här har formulerat tankarna inför dessa fortsatta förhandlingar. Det finns också en gemensam avvikande mening från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Punkt 6 är mamma-pappa-direktivet.

Anf. 186 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Ni fick senast information om det så kallade mammaledighetsdirektivet inför Epscos rådsmöte i juni i år. Vi är fortfarande inte närmare någon lösning än vi var då. Förhandlingarna om en revidering av direktivet om säkerhet för arbetstagare som är gravida, som nyligen har fött barn eller som ammar har pågått sedan 2008. Förslaget innebär bland annat att mammaledigheten förlängs från 14 till 18 veckor och att den obligatoriska ledigheten förlängs från två till sex veckor.

I oktober 2010 behandlade Europaparlamentet direktivet för första gången. Parlamentet föreslår långtgående förändringar av kommissionens ursprungliga förslag. Bland annat föreslås att mammaledigheten ska vara 20 veckor och att ersättningen som utgår under mammaledigheten ska motsvara full lön.

Rådet har fortfarande inte enats om en gemensam ståndpunkt i förhållande till parlamentets ändringar. Diskussionen i rådet visar ännu att utrymmet för kompromisser med parlamentet är litet.

På Epsco i december förra året och i juni i år framhöll Sverige tillsammans med ett antal andra länder att det är viktigt att i den fortsatta behandlingen av direktivet beakta att direktivet är ett minimidirektiv som ska garantera rättigheter på en grundläggande nivå och att många av parlamentets långtgående och detaljerade ändringsförslag därmed inte kan accepteras.

På Epscomötet nu i december kommer ordförandeskapet att lägga fram en lägesrapport. Den ser bra ut, och regeringen föreslår att vi ställer oss bakom rapporten. Eventuellt kommer några medlemsstater att yttra sig i samband med detta. Om det sker bör även Sverige yttra sig. Vi bör då understryka det som framgår av rapporten, att vår uppfattning är att en förutsättning för att rådet ska kunna enas om en gemensam ståndpunkt är att parlamentet visar flexibilitet och en vilja att kompromissa. Ett alternativ är att instämma i ett sådant yttrande.

Anf. 187 JACOB JOHNSON (V):

Herr ordförande! Jag har inte följt frågan, men man talar här om mammaledighet. Vi brukar ju använda begreppet föräldraledighet. Jag skulle vilja be ministern kommentera detta. Är inte den svenska positionen att det ska vara könsneutralt?

Anf. 188 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Den svenska positionen är att vi ska kunna behålla vår föräldraledighetslagstiftning. Vi tycker att den är bra, och den är mycket längre.

Det här är bara fokuserat på mammor. Sedan finns ett förslag i detta om att pappor ska kunna få två veckors ledighet. Man har lite annorlunda syn än vi har i övriga Europa. Vi vill ha kvar vår föräldraledighetslagstiftning. Vi vill att den ska vara dispositiv och att man ska kunna be-

stämman själv i familjen. Vi vill inte tvinga mammor att vara hemma efter förlossningen till exempel. Vi vill också kunna behålla vårt sätt till ersättning. Vi vill inte ha detta med den hundra procentiga lönen. Det skulle påverka budgeten i Sverige med ett antal miljarder kronor om vi gick på parlamentets förslag.

Jag delar din uppfattning; det bör förstås vara föräldraledighet.

Anf. 189 ORDFÖRANDEN:

Detta blir möjligen inte längre en informationspunkt, utan det kan bli en förhandlingspunkt. Därför sammanfattar jag det så att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går till punkt 9 på dagordningen, Europa 2020-strategin. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 190 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Under dagordningspunkt 9, Bidrag till Europeiska rådet, ska vi på rådsmötet diskutera och behandla frågor om genomförandet av Europa 2020-strategin på det sysselsättnings- och socialpolitiska området.

Jag vill börja med ett förtydligande om hur dagordningspunkten är upplagd, för annars tror jag att det blir lite rörigt. Den består dels av en riktlinjedebatt, dels av tre separata underpunkter, punkterna a, b och c.

Jag vill börja med att redogöra för underlagen tillhörande punkterna a, b och c. Därefter vill jag redogöra för regeringens upplägg i riktlinjedebatten. Vad gäller punkt 9 c ansvarar statsrådet Maria Larsson för den, men för att underlätta hanteringen av dagordningspunkt 9 i nämnden har jag fått ansvar även för denna punkt.

Under dagordningspunkt 9 a, som endast är en informationspunkt, väntas kommissionen presentera de huvudsakliga dragen i sin andra tillväxtrapport och den tillhörande gemensamma sysselsättningsrapporten. Den antogs i kommissionen i onsdags, och jag vet att statsrådet Anders Borg har diskuterat detta med nämnden tidigare under dagen.

Den första rapporten i sitt slag presenterades i januari 2011 och utgjorde startskottet för den första europeiska terminen. Kommissionens tillväxtrapport utgör ett underlag för rådets diskussioner vid vårt toppmöte 2012, då stats- och regeringscheferna ska lämna vägledning inför medlemsländernas rapportering inom Europa 2020 och stabilitets- och tillväxtpakten. Det är alltså en första presentation vid Epscomötet, och jag ser därför framför mig att regeringen kommer att återkomma till rapporten vid kommande samråd med EU-nämnden.

Punkt 9 b utgörs av rådsslutsatser om Europa 2020-strategins genomförande. På det polska ordförandeskapets initiativ har rådsslutsatser om uppföljning av den första europeiska terminen och tematisk granskning på det sysselsättnings- och socialpolitiska området tagits fram.

Rådsslutsatserna kan sägas innehålla tre delar. Den första delen utgörs av inledande budskap. Den andra delen välkomnar och lyfter fram viktiga resultat som har framkommit i det tematiska eller analytiska arbete som sysselsättningskommittén Emco och kommittén för social trygghet, KST, har bedrivit under hösten. I den tredje delen tittar man på den första europeiska terminens genomförande med uppmaningar till medlemsstaterna, kommissionen, Emco och KST.

Regeringen anser att de slutsatser som kommit fram väl speglar regeringens ståndpunkt i frågan, vilken regeringen för övrigt fick stöd för i överläggningen med arbetsmarknadsutskottet den 10 november.

Regeringen välkomnar budskapen om att effektivisera genomförandet av nästa europeiska termin liksom uppmaningen till medlemsstaterna att driva på arbetet med nödvändiga strukturreformer för jobb och tillväxt. Regeringen välkomnar också resultatet av det analytiska arbetet och att rådsslutsatserna i denna del bland annat betonar att fortsatta ansträngningar behövs för att öka sysselsättningen i olika delar av befolkningen, inklusive unga. Man betonar behovet av att se över och avskaffa hinder för kvinnors deltagande samt att sysselsättning är den bästa vägen ur fattigdom.

I behandlingen drev regeringen hårt frågan om respekten för arbetsmarknadens parter. Regeringen motverkade framgångsrikt långtgående skrivningar om lönebildningen. Tack vare Sveriges agerande understryks nu i rådsslutsatserna vikten av att fullt ut respektera arbetsmarknadens parter.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom dessa slutsatser.

Den sista punkten utgörs av ett yttrande som belyser den sociala dimensionen i Europa 2020-strategin. Yttrandet har tagits fram av kommittén för social trygghet. Avsikten med yttrandet är att ge en bild av den sociala situationen i medlemsstaterna i ljuset av den ekonomiska krisen och att följa upp arbetet mot målet om minskad fattigdom och minskat socialt utanförskap.

I yttrandet konstateras att de sociala trygghetssystemen har bidragit till att motverka negativa sociala effekter av krisen. Samtidigt konstateras att en förlängd kris sätter press på dessa system. Därför är det av stor vikt att utforma systemen så att de ger adekvat skydd, är långsiktigt hållbara utifrån den demografiska utvecklingen och främjar människors anställningsbarhet. Det är prioriterat att stimulera jobbskapande, och arbete bör alltid löna sig.

En kombination av åtgärder krävs för att dämpa effekterna av krisen. De prioriteringar som krävs på kort sikt måste samtidigt beakta långsiktiga utmaningar. I yttrandet uppmanas medlemsstaterna att trots stora krav på budgetkonsolidering vara måna om att bevara hållbara och tillräckliga trygghetssystem som kan stå emot ekonomisk påfrestning.

Regeringen anser att Sverige kan välkomna yttrandet och de nyckelbudskap som just lyfts fram. Regeringen välkomnar bland annat budskapet om att insatser som främjar arbete ses som avgörande för människors möjlighet att ta sig ut ur fattigdom och utanförskap.

I detta sammanhang är det också viktigt att se till väl fungerande sociala trygghetssystem och att de förblir stabila i tider av stark ekonomisk oro och därmed fungerar som en trygghet för medborgarna.

Jag ska också tala om diskussionen, men jag stannar upp här ifall det finns frågor om dessa punkter. Och så kan vi ta diskussionen sist.

Anf. 191 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag har en fråga som gäller 9 c. När man läser rapporten om hur det ser ut i Europa ser man att det är ganska alarmerande. Socialbidragen

ökar och andelen fattiga, även fattiga arbetare, ökar. Man pekar på att ojämlikheten ökar.

Regeringen beskriver lite grann vad man tycker är viktigt. Poängen i rapporten – i alla fall som jag uppfattar det – är att ökad jämlikhet är bra. Jag tänkte fråga: Tycker regeringen också att det är viktigt?

Man använder begreppet utanförskap i rapporten. Vad avses då? Kan ni definiera det?

Anf. 192 JACOB JOHNSON (V):

Vid den tidigare överläggningen i arbetsmarknadsutskottet lämnade Vänsterpartiet ett särskilt yttrande. Vi hade ingen avvikande mening, men innebörden i det särskilda yttrandet var lite mer principiellt. Det handlar om vår kritik mot den ökade ekonomiska styrningen av både medlemsstaternas ekonomi och arbetsmarknad, som vi menar är fel väg att gå.

Jag vill få fört till protokollet att vi vidhåller denna principiella kritik av strategin.

Anf. 193 ORDFÖRANDEN:

Som jag uppfattar det, Jacob Johnson, hänför sig det särskilda yttrandet till 9 b.

Anf. 194 JACOB JOHNSON (V):

Jag var inne på alla punkter.

Anf. 195 ORDFÖRANDEN:

Enligt mina anteckningar kan det klassificeras såsom liggande under 9 b. Det särskilda yttrandet tas förslagsvis in i protokollet som ett så kallat medskick i EU-nämnden till statsrådet.

Anf. 196 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Definitionen av jämlikhet kan Elizabeth Wijkman, som har suttit med i KST, redogöra för.

Anf. 197 Departementssekreterare ELIZABETH WIJGMAN:

Definitionen är det sätt på vilket man mäter det mål som finns uppsatt i EU 2020 om att minska fattigdomen och det sociala utanförskapet. Det mäter man med tre indikatorer: den relativa fattigdomen, materiell fattigdom och lågt arbetsmarknadsdeltagande. Det är dessa tre indikatorer sammantaget som definierar begreppet.

Anf. 198 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

För att svara på Eva-Lena Janssons andra fråga, om ökad jämlikhet, har vi ingen annan uppfattning än att det är viktigt att sträva mot det. Det är därför vi har en aktiv arbetsmarknadspolitik där vi försöker få alla som har möjlighet att komma in på arbetsmarknaden och förhindra utslagningen från den. Jag hoppas att det var svar på din fråga.

Då sammanfattar jag 9 a, b och c. Sedan tar vi den övergripande diskussionspunkten.

9 a är en informationspunkt, och vi tackar för informationen under den.

9 b är en beslutspunkt. Där finner jag att det finns stöd för regeringens position, men det finns ett medskick från Vänsterpartiet på det sätt som Jacob Johnson har beskrivit och som ursprungligen kommer från arbetsmarknadsutskottets överläggning den 10 november.

På punkt 9 c finns det stöd för regeringens position.

Har jag uppfattat detta korrekt? Ja. Då går vi tillbaka till punkt 9, den övergripande diskussionen.

Anf. 200 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det polska ordförandeskapet vill lägga upp diskussionen kring ett par frågor för att vägleda diskussionen. Ordförandeskapet frågar vilka åtgärder som är effektivast för att minska arbetslösheten samt möjliga sätt att utforma sociala trygghetssystem och arbetskraftskostnader i syfte att öka efterfrågan och utbud på arbetskraft samtidigt som hållbarheten i de offentliga finanserna förbättras.

Ordförandeskapet har också bett medlemsstaterna om deras första reaktioner på kommissionens andra årliga tillväxtrapport och den tillhörande gemensamma sysselsättningsrapporten.

Mot bakgrund av dessa frågor tycker jag att det är viktigt att Sverige betonar följande punkter.

Inledningsvis avser jag att betona att man måste agera så att arbetslösheten inte biter sig fast. Man måste också agera för att öka deltagandet, särskilt bland grupper med svag förankring på arbetsmarknaden.

Vad gäller frågan om effektiva åtgärder för att minska arbetslösheten tycker jag att det är viktigt att i fråga om korttidsarbetslösheten lyfta fram jobbsökaraktiviteter och stöd från Arbetsförmedlingen som de mest kostnadseffektiva sätten.

För dem som har allra svårast att hitta jobb är subventionerade anställningar ett verkningsfullt medel. Men stöd räcker inte. Det är också viktigt att förmå företagen att ta ett socialt ansvar. För att förbättra möjligheterna för arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden att få ett arbete utan att hållbarheten i de offentliga finanserna äventyras kan till exempel riktade reducerade arbetsgivaravgifter vara en möjlig väg.

Jag kommer att betona vikten av att arbete måste löna sig. I detta sammanhang är det också viktigt att kompetensbehoven på arbetsmarknaden säkerställs.

Kommissionens tillväxtrapport presenterades i onsdags. Eftersom rådet ska återkomma till denna diskussion tänker jag på mötet endast ge en första reaktion. Jag avser att välkomna rapportens övergripande budskap om vikten av att genomföra vad som redan har överenskommits inom ramen för den europeiska terminen. Jag kommer också att på ett övergripande plan välkomna de föreslagna prioriteringarna inklusive budskapen om arbetsmarknadsreformer riktade till unga människor och förhindrandet av utslagning från arbetsmarknaden.

Samtidigt avser jag att framföra att regeringen saknar ett tydligt budskap om främjandet av lika villkor för kvinnor och män på arbetsmark-

naden. Som bekant är regeringens utgångspunkt i alla diskussioner inom EU gällande arbetsmarknad och sysselsättning att värna den svenska modellen. Jag kommer därför att fortsätta betona vikten av att genomföra Europa 2020-strategin och att det sker med respekt för parternas roll och för nationella system för lönebildning.

Anf. 201 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 9.

Vi går vidare till punkt 10.

Anf. 202 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Inför Epsco den 1 december har det polska ordförandeskapet tagit fram ett förslag till rådsslutsatser som syftar till att tydliggöra den potential som ryms i den åldrande befolkningen dels som en resurs på arbetsmarknaden, dels som en källa till utveckling av nya tjänster i samhället.

Regeringen välkomnar att det polska ordförandeskapet har valt att lägga fram slutsatser om främjande av äldres situation på arbetsmarknaden. Det är positivt att slutsatserna uppmärksammar det livslånga lärandet och äldres möjligheter att utveckla sin kompetens så att den motsvarar arbetsmarknadens behov.

Vidare välkomnar regeringen att man i slutsatserna lyfter fram att möjligheterna till anställning av äldre ökar om arbetsmiljö och arbetsvillkor anpassas till de äldres behov och möjligheter liksom att betydelsen av en god arbetsmiljö under hela arbetslivet betonas.

Den 13 oktober var statssekreterare Kashefi i arbetsmarknadsutskottet och hade en överläggning om dessa förslag till rådsslutsatser. Vi har i förhandlingarna fått in de frågor som var viktiga för Sverige i enlighet med överläggningen i utskottet. Jag föreslår därför att Sverige kan ställa sig bakom antagandet av rådsslutsatser.

Anf. 203 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Jag tackar ministern. Förvisso är rådsslutsatserna harmlösa, men vi vänder oss särskilt emot punkt 39 där det står om att minska fördelarna med att gå i pension tidigt. Vi anser att vi ska få utforma vårt pensionssystem som vi själva anser är lämpligt.

Vi vänder oss även emot punkt 42. Inga strukturfonder ska användas på detta område.

Jag vill anmäla avvikande mening.

Anf. 204 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar det så att det finns stöd för regeringens position under punkt 10 men en avvikande mening från Sverigedemokraterna. Jag förmodar att det är samma avvikande mening som tidigare har lagts fram i arbetsmarknadsutskottet. Är det rätt uppfattat?

Anf. 205 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag kan inte svära på att man i utskottet har haft just denna mening.

Då säger jag så här: Det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna i enlighet med vad Margareta Sandstedt tidigare har framfört.

Vi går till punkt 12 om fri rörlighet för arbetstagare från Bulgarien och Rumänien.

Anf. 207 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det är en informationspunkt. Kommissionen väntas under dagordningspunkten presentera en rapport om tillämpningen av övergångsbestämmelserna om fri rörlighet för arbetstagare från Bulgarien och Rumänien.

Enligt anslutningsakten från 2005 får EU:s dåvarande 25 medlemsstater tillfälligt inskränka det fria tillträdet för bulgarer och rumäner till sina arbetsmarknader genom att låta nationell rätt gälla. Övergångsbestämmelserna löper ut den 31 december 2013.

Dessutom finns en skyddsklausul som medger att de medlemsstater som har slutat tillämpa nationella åtgärder och tillämpar EU-rätten om fri rörlighet för arbetstagare före övergångsperiodens slut får återinföra inskränkningar om det har uppstått vad de uppfattar som allvarliga störningar på deras arbetsmarknader.

Möjligheten att begränsa rörligheten har i skuldkrisens spår fått stor spridning. Arbetstagare från Bulgarien har för närvarande fritt tillträde till arbetsmarknaden i 15 av medlemsstaterna i EU-25. Sedan Spanien som första land åberopat skyddsklausulen har rumänska arbetstagare för närvarande fritt tillträde till arbetsmarknaden i 14 av medlemsstaterna i EU-25. Kommissionen värnar i sin rapport fri rörlighet. Den ser den vida tillämpningen av undantag från fri rörlighet som ett problem. I sin genomgång visar kommissionen att negativa effekter av nyinflöde från Rumänien och Bulgarien är små.

Jag ser öppenhet för arbetare från andra länder som en del av lösningen på våra demografiska utmaningar. Vi måste ta långsiktigt ansvar. Även den nu pågående skuldkrisen kommer att ha ett slut. Det är också en fråga om europeisk solidaritet att inte begränsa rörligheten för medborgare från vissa länder. Regeringen välkomnar arbetskraft från andra länder och rörlighet på arbetsmarknaden. Fortsatta gemensamma ansträngningar är angelägna inom EU för att främja fri rörlighet.

Vid det förra mötet i Epsco diskuterades rörlighetsfrågor vid en lunch. Jag var i stort sett ensam om att värna den fria rörligheten och arbetskraftsinvandringen. Jag kommer även nu att vid behov stötta kommissionen när det gäller principen om fri rörlighet. Jag kommer att påminna om att den inte är tänkt att tas eller förkastas beroende på arbetsmarknadskonjunktur.

Anf. 208 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Demokrati handlar även om rätten att få säga ifrån. Om vissa länder inte vill ha bulgarer eller andra på arbetsmarknaden tycker jag att de ska ha rätt att säga nej utan att vi lägger oss i och utövar någon form av mobbning mot andra medlemsländer.

Anf. 209 ORDFÖRANDEN:

Detta är inte längre en informationspunkt utan en förhandlingspunkt. Jag sammanfattar genom att säga att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi går till punkt 17. Där finns det a-, b- och c-punkter. Vill statsrådet säga något om dessa?

Anf. 210 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag kan svara på frågor om det finns några.

Anf. 211 JACOB JOHNSON (V):

Jag har en fråga på punkt b, som gäller säsongsarbetare. Hur är lagstiftningsförslaget utformat när det gäller tidsdefinitionen för säsongarbete? Är det sex eller nio månader? Om det är det längre tycker jag att det är för långt. Säsongarbete bör ju inte omfatta hela året.

Anf. 212 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag efterfrågar information på den punkten, precis som Jacob Johnson.

Anf. 213 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det är en punkt som migrationsminister Tobias Billström har hand om, så jag läser upp informationen och tar hjälp av handläggarna.

Direktivförslaget gäller alltså huvudsakligen migrationsrättsliga direktiv avseende villkoren för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för säsongarbete eller för företags interna förflyttning av personal. Direktivförslaget ligger inom migrationsministerns ansvarsområde då det i huvudsak rör migrationsfrågor.

Förhandlingarna pågår i arbetsgruppen sedan september 2010. Huvudsyftet med direktivförslaget är att underlätta tillfällig migration för säsongsarbetare och täcka behov av arbetskraft inom vissa branscher. Enligt direktivförslaget ska ett särskilt förfarande införas för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare som ansöker om att få vistas inom EU som säsonganställda. Direktivförslaget innehåller även bestämmelser om att säsongsarbetare ska garanteras vissa arbets- och anställningsvillkor enligt nationella regler eller kollektivavtal samt att dessa personer ska åtnjuta likabehandling jämfört med den berörda medlemsstatens egna medborgare vad gäller vissa sociala och ekonomiska rättigheter.

Anf. 214 JACOB JOHNSON (V):

Jag hade en konkret fråga om tidsutdräkten på säsongarbete.

Anf. 215 Departementssekreterare KARIN SÖDERBERG:

Förhandlingarna pågår i rådsarbetsgruppen. Det är meningen att det ska vara ett anställningsavtal som avser säsongarbete. När det gäller tillståndet vill man slå fast en längsta tid. Några vill att det ska vara för ett säsongarbete eftersom säsonger skiljer sig i olika länder och i olika branscher. För närvarande finns ett gemensamt beslut om att en säsong är max nio månader. Det är den längsta tid som tillstånd kan ges för den typen av arbete.

Anf. 216 JACOB JOHNSON (V):

Då gör jag medskicket att jag tycker att det är i längsta laget. En säsong bör kanske vara högst sex månader.

2011/12:13
25 november

Anf. 217 ORDFÖRANDEN:

Det här är en informationspunkt. Den återkommer i skarpt läge senare, antar jag. Vi tackar för information.

Vi tackar statsrådet Hillevi Engström med medarbetare för i dag.

Innehållsförteckning

1 § Ekonomiska och finansiella frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (M).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 Finansminister ANDERS BORG (M).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (M).....	3
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (M).....	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (M).....	3
Anf. 11 BO BERNHARDSSON (S)	4
Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (M).....	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 14 JACOB JOHNSON (V)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (M).....	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (M).....	5
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (M).....	5
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 22 Finansminister ANDERS BORG (M).....	6
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (M).....	6
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (M).....	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (M).....	7
Anf. 29 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	7
Anf. 30 BO BERNHARDSSON (S)	7
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 32 JACOB JOHNSON (V)	8
Anf. 33 Finansminister ANDERS BORG (M).....	8
Anf. 34 JACOB JOHNSON (V)	10
Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (M).....	11
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 37 Finansminister ANDERS BORG (M).....	11
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (M).....	11
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 41 Finansminister ANDERS BORG (M).....	11
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	13
2 § Utbildning, ungdom och kultur samt idrott (utbildning).....	14
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 44 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP).....	14
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 46 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	15
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	15

Anf. 48 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	15	2011/12:13
Anf. 49 ORDFÖRANDEN.....	15	25 november
Anf. 50 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP).....	15	
Anf. 51 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	15	
Anf. 52 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP).....	16	
Anf. 53 ORDFÖRANDEN.....	16	
Anf. 54 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP).....	16	
Anf. 55 THOMAS STRAND (S).....	16	
Anf. 56 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	17	
Anf. 57 ORDFÖRANDEN.....	17	
Anf. 58 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	17	
Anf. 59 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP).....	17	
Anf. 60 ORDFÖRANDEN.....	18	
Anf. 61 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (S).....	18	
Anf. 62 ORDFÖRANDEN.....	18	
Anf. 63 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP).....	18	
Anf. 64 ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 65 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP).....	19	
Anf. 66 ORDFÖRANDEN.....	19	

3 § Utbildning, ungdom och kultur samt idrott (kultur och idrott)	20
Anf. 67 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 68 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	20
Anf. 69 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 70 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	20
Anf. 71 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 72 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	20
Anf. 73 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 74 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	21
Anf. 75 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 76 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	21
Anf. 77 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	22
Anf. 78 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	22
Anf. 79 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 80 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	22
Anf. 81 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	22
Anf. 82 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	23
Anf. 83 Kanslirådet ROBERT NILSSON	23
Anf. 84 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 85 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M).....	23
Anf. 86 ORDFÖRANDEN.....	24

Anf. 87 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (M)	24
Anf. 88 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 89 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (M)	24
Anf. 90 Departementssekreterare MIKAEL LINDMAN	25
Anf. 91 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 92 Departementssekreterare MIKAEL LINDMAN	25
Anf. 93 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 94 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (M)	26
Anf. 95 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	26
Anf. 96 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (M)	26
Anf. 97 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	26
Anf. 98 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 99 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	26
Anf. 100 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 101 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (M)	27
Anf. 102 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 103 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (M)	27
Anf. 104 ORDFÖRANDEN	27
4 § Utrikes frågor (försvar)	28
Anf. 105 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 106 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	28
Anf. 107 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 108 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	28
Anf. 109 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 110 ANNA-LENA SÖRENSON (S)	28
Anf. 111 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	29
Anf. 112 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 113 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	29
Anf. 114 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 115 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	30
Anf. 116 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 117 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	31
Anf. 118 ANNA-LENA SÖRENSON (S)	32
Anf. 119 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	32
Anf. 120 Departementsrådet PETER GÖTHE	32
Anf. 121 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 122 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	33
Anf. 123 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 124 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	33
Anf. 125 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 126 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	33
Anf. 127 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 128 Försvarsminister STEN TOLGFORS (M)	33
Anf. 129 ORDFÖRANDEN	34

5 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkringsfrågor)	35
Anf. 130 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 131 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	35
Anf. 132 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 133 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	36
Anf. 134 ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 135 EVA-LENA JANSSON (S)	36
Anf. 136 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG	36
Anf. 137 EVA-LENA JANSSON (S)	37
Anf. 138 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG	37
Anf. 139 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	37
Anf. 140 ORDFÖRANDEN.....	37
6 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (integration och diskriminering)	38
Anf. 141 ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 142 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	38
Anf. 143 ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 144 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	38
Anf. 145 ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 146 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	39
Anf. 147 ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 148 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	39
Anf. 149 ORDFÖRANDEN.....	39
7 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (hälso- och sjukvård).....	40
Anf. 150 ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 151 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD).....	40
Anf. 152 ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 153 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD).....	40
Anf. 154 ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 155 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD).....	41
Anf. 156 ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 157 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD).....	42
Anf. 158 ORDFÖRANDEN.....	42
8 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämförelse).....	43
Anf. 159 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 160 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	43
Anf. 161 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 162 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	43
Anf. 163 PATRIK BJÖRCK (S)	44
Anf. 164 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	44
Anf. 165 ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 166 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	44
Anf. 167 PATRIK BJÖRCK (S)	45
Anf. 168 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	45
Anf. 169 ORDFÖRANDEN.....	45

2011/12:13
25 november

9 § Utbildning, ungdom och kultur samt idrott (ungdom)	46
Anf. 170 ORDFÖRANDEN	46
Anf. 171 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	46
Anf. 172 ORDFÖRANDEN	47
Anf. 173 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	47
Anf. 174 ORDFÖRANDEN	47
Anf. 175 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	47
Anf. 176 ORDFÖRANDEN	48
10 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning).....	49
Anf. 177 ORDFÖRANDEN	49
Anf. 178 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	49
Anf. 179 ORDFÖRANDEN	49
Anf. 180 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	49
Anf. 181 ORDFÖRANDEN	50
Anf. 182 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	50
Anf. 183 PATRIK BJÖRCK (S).....	51
Anf. 184 JACOB JOHNSON (V)	52
Anf. 185 ORDFÖRANDEN	52
Anf. 186 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	52
Anf. 187 JACOB JOHNSON (V)	52
Anf. 188 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	53
Anf. 189 ORDFÖRANDEN	53
Anf. 190 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	53
Anf. 191 EVA-LENA JANSSON (S)	55
Anf. 192 JACOB JOHNSON (V)	55
Anf. 193 ORDFÖRANDEN	55
Anf. 194 JACOB JOHNSON (V)	55
Anf. 195 ORDFÖRANDEN	55
Anf. 196 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	55
Anf. 197 Departementssekreterare ELIZABETH WIJLMAN.....	55
Anf. 198 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	55
Anf. 199 ORDFÖRANDEN	56
Anf. 200 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	56
Anf. 201 ORDFÖRANDEN	57
Anf. 202 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	57
Anf. 203 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	57
Anf. 204 ORDFÖRANDEN	57
Anf. 205 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	58

Anf. 206 ORDFÖRANDEN.....	58	2011/12:13
Anf. 207 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	58	<u>25 november</u>
Anf. 208 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	58	
Anf. 209 ORDFÖRANDEN.....	59	
Anf. 210 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	59	
Anf. 211 JACOB JOHNSON (V).....	59	
Anf. 212 EVA-LENA JANSSON (S)	59	
Anf. 213 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	59	
Anf. 214 JACOB JOHNSON (V).....	59	
Anf. 215 Departementssekreterare KARIN SÖDERBERG	59	
Anf. 216 JACOB JOHNSON (V).....	60	
Anf. 217 ORDFÖRANDEN.....	60	